

መንፈስ ቅዱስ

የእግዚአብሔርን ኃይል በሕይወትህ ሲያቀጣጥል

(የአጠናን መመሪያውን በመጨረሻው ታገኛለህ)

ከቢሊ ግሬሃም

ትርጉም፡ - ግርማዊ

እርማት፡ - ወንድዬ ዓሊ

Copyright © 1996 by SIM, Addis Ababa, Ethiopia. Originally published in English under the title of THE HOLY SPIRIT by Billy Graham copyright © 1977, 1988 by Thomas Nelson Publishers and Word Publishers, Nashville, TN 37214, USA.

All rights reserved.

መግቢያ

ለዓመታት ቢፈታተን ከቆየው የስደት ሕይወት ጥቂት እርይታ ያገኘን በሚመስልበት በዛሬው ዘመን፤ አብዛኛው ሕዝብ-ክርስቲያን ብርታት ተለይቶት ዓለምን መምሰል ይዟል። እንዳልዳትቱ በበርካታ አናሳ ጉዳዮች መለያየትም ይዳዳናል። ከነዚህም ከሚለያዩን ነገሮች አንዱ የሥላሴ ሦስተኛ አካል የሆነው የመንፈስ ቅዱስ ዶክትሪን ይገኝበታል።

ይሁንና የዚህን መጽሐፍ ገጾች ስንገልጥ እንደምናገኘው «መንፈስ ቅዱስ የመጣው አንድ ሊያደርገን እንጂ ሊለያየን አይደለም የባጥቲስት-የጳንጠቆስጢ-የሉተራን-የአንግሊካን-ወይም የሌላ ቤተ ክርስቲያን አባል ብንሆን፤ በውስጣችን ከሚኖረው መንፈስ ቅዱስ የተነሣ ሁላችንም ተሳስረናል» ይላሉ ዶክተር ቢሊ ግሬሃም።

ከዚህም በላይ፤ በሰማያዊቷ ኢየሩሳሌም አብረን የምንኖር መሆናችንን ልብ ብንል፤ እርስ በእርሳችን ልንተባበር እንችላለን።

እንግዲህ፤ የዝግጅት መነሻዎችን በማስመልከት ይህንን ካልን፤ የመጽሐፉ ደራሲ የሆኑት ዶክተር ቢሊ ግሬሃም በዚህ ጉዳይ የሚሉት አላቸው። ቢሊ ግሬሃም በዘመናቸው ሁሉ ጀግ የወንጌል ስብሰባዎችን (ክሩሴድስ) በማዘጋጀትና እንደዚህ የመሳሰሉትን በርካታ ጠቃሚ መጻሕፍት በማሰራጨት የወንጌል ድርሻቸውን በአጥጋቢ ሁኔታ የተወጡ ታላቅ የጌታ አገልጋይ ናቸው። «ታላቅ የእግዚአብሔር ሰው» ናቸው የምንለውም ከታላቅ አገልግሎታቸው በተጨማሪ፤ ዘመናቸውን ሁሉ ያለነቀፋ አገልግለው ወደ መልካም ሽምግልና በመድረሳቸው ነው። ከአገልግሎታቸው ላይ «ጭቃ ለመቀባት» የተጠነሠቡባቸውን ዲያብሎሳዊ ሜራዎች በክርስቶስ አልፈው፤ «ታማኝ አገልጋይነታቸውን» ያስመሰከሩ እውነተኛ ደቀ መዝሙር በመሆናቸው፤ የብዕር ትሩፋታቸው ለክርስቲያናዊ የምንና ጉዞአችን አዎንታዊ ተጽዕኖ ይኖረዋል። እንደ ብዙዎቹ ታዋቂ አገልጋዮች በሰይጣን ሽንገላ ወድቀው የጌታችንን ስም አላሰደቡም።

በመሆኑም፤ ስለ ዳግም የመንፈስ ቅዱስ ጥምቀት፤ ስለልሳን፤ እንዲሁም ስለ መንፈስ ቅዱስ ሙላት ምንም ዓይነት ልዩነቶች ቢኖሩብንም፤ ያለ ቅድስና ጌታን ሊያይ የሚችል የለምና ቅድስናን መፈለግ እንዳለብን በዚህ መጽሐፋቸው አበክረው ያስገነዝቡናል። ስለሆነም የኢየሱስን ውበት የሚያንጸባርቅና ቅዱሳን ምን ዓይነት መሆን

እንዳለባቸው የሚያመለክተውን ሕይወት ተግተን መሻት እንዳለብን ያሳስቡናል።

የዚህ ዓይነቱ ሕይወት እንደምን ይገኛል? በመንፈስ ቅዱስ ስንሞላ፥ ራሳችንን ለእግዚአብሔርና ለፈቃዱ በሰጠን መጠን በውስጣችንና በሕይወታችን ሲሠራ ነው። በዚህ መጽሐፍ ውስጥ የምናገኘውም ይህንኑ ጎዳና ነውና፤ በተረጋጋ ልብ በመንፈስ ቅዱስ ማስተዋል እናንብበው።

መንፈስ ቅዱስ በብርሃኑ ወደ እውነት ሁሉ ይምራችሁ - አሜን።

ተርጓሚው።

መቅድም

አንድ የድሮ ዘመን አሜሪካዊ ሕንድ አፈ ታሪክ እንደሚነግረን፡ ከዕለታት አንድ ቀን አንድ አሜሪካው ሕንድ ከሚኖርበት ተራራማ ቦታ ወረደና ድንገት ሳያስበው ለመጀመሪያ ጊዜ ውቅያኖስን በማየቱ በጣም ተገረመ። በፍጥነት ከአካባቢው አንድ ሊትር ውኃ የሚይዝ መቅጃ ለምኖ አገኘና፡ ወደ ውቅያኖሱ ገብቶ መቅጃውን በውኃ ሞላው። ይህንንም የተመለከቱ ሰዎች ምን እንደሚያደርግለት ጠየቁት። እርሱም፡- «ተራራው ላይ ያሉት ወገኖቼ ይህንን ታላቅ ውኃ አይተው ስለማያውቁ ምን እንደሚመስል ላሳያቸው እወስድላቸዋለሁ» ብሎ መለሰላቸው ይባላል።

የሮማ ካቶሊክ ሊቀ ጳጳስ የነበሩት አቡነ ዮሐንስ ከመሞታቸው በፊት፡ «የዚህ ዘመን ቤተ ክርስቲያን እንደገና ልታተኩርበት የሚገባት ዶክትሪን ምን ይመስልዋታል?» ተብለው ሲጠየቁ፡ «የመንፈስ ቅዱስ ዶክትሪን» በማለት ምላሽ ሰጥተዋል።

ከጥቂት ዓመታት በፊት እኔና ባለቤቴ በስዊዘርላንድ አገር የታዋቂው የሥነ-መለኮት ምሁር የዶክተር ካርል ባርት እንግዶች በመሆን የዕረፍት ጊዜያችንን አሳለፍን። አብረን በአሳለፍንበት ሰዎች ስለ ልዩ ልዩ ነገሮች ስንወያይ፡ «የሚመጣው ዘመን ሥነ-መለኮታዊ ትኩረት ምን ይመስለዋታል?» አልኳቸው። እሳቸውም ያለማመንታት «መንፈስ ቅዱስ ነዋ!» አሉኝ።

መንፈስ ቅዱስን በሚመስል ሰፊ ርዕሰ-ጉዳይ ላይ መጽሐፍ እጽፋለሁ ማለት ውቅያኖስን በጣሳ እንደመቅዳት ያህል ነው። ትምህርቱ እጅግ ሰፊ በመሆኑ ውስን በሆነው አእምሮአችን ተጽፎ የሚያልቅ አይደለም።

ይህ መጽሐፍ በግል የክርስትና ጉዞ ውስጥ የተገነዘብኳቸውን እውነቶች በከፊል ያካትታል። ወንጌላዊ ሆኜ በአገለገልሁበት ዘመን ሁሉ፡ በአገልግሎቴ ውስጥ የመንፈስ ቅዱስ ሥራ ምን እንደሆነ ያለኝ መረዳት ዕለት በዕለት እያደገ መጥቷል። ከቅርብ ጊዜ ወዲህ በተለያዩ የዓለም ማዕዘኖች መንፈስ ቅዱስ እየሠራ ያለውን አዲስ ሥራ ስገነዘብ፤ የእኔም ትኩረት በተለየ መንገድ ወደ መንፈስ ቅዱስ አሠራር ተሳበ። ስለ መንፈስ ቅዱስ ማንነትና አሠራር ያለኝን ግንዛቤ ለማሳደግ መጽሐፍ ቅዱስን በሥርዓት ማጥናት ጀመርሁ። መጽሐፍ ቅዱስን በጥልቀት በመረመርሁ መጠን አንዳንድ ክርስቲያኖች የሥላሴ አካል ስለሆነው ስለ መንፈስ ቅዱስ

ያላቸው የተፋለሰ ግንዛቤ አሳሰበኝ፤ ስለዚህም ለግል ጥናት ብቻ የተነሣሁበትን ዓላማ ለውጩ፣ በመጽሐፍ መልክ ላዘጋጅና ለሕትመት ላበቃው ተጋሁ።

በሌላ በኩል ደግሞ ይህን መጽሐፍ ላለማዘጋጀት አመንትቴም ነበር፤ ነገር ግን መጽሐፉን ለመጻፍ በተነሣሣሁ ጊዜ የመንፈስ ቅዱስን አገልግሎት በተመለከተ አዲስ መረዳት ተከስተልኛል። በተጨማሪም ዛሬ በዓለም ዙሪያ የሚታዩትን አንዳንድ የመንፈስ ቅዱስ እንቅስቃሴዎች ለመገንዘብ አስችሎኛል። ይህ መጽሐፍ ለክርስቲያኖች ሁሉ ግልጽና አጥጋቢ ማብራሪያ ይሰጥ ዘንድ እመኛለሁ፤ እጸልይማለሁ። ከዚህም ሌላ ይህ መጽሐፍ በክርስቲያኖች መካከል የመንፈስን ጎብረት እንዲያጸና እጸልያለሁ። መንፈስ ቅዱስ የመጣው ክርስቲያኖችን ሊከፋፍል ሳይሆን፣ አንድ ሊያደርገን ነው።

ይህን መጽሐፍ ላዘጋጅ ከሁሉም በላይ ያተኮርሁት መጽሐፍ ቅዱስ ስለ መንፈስ ቅዱስ ምን እንደሚል በጥንቃቄ መመርመርን ብቻ ነው። መጽሐፍ ቅዱስ በመንፈስ ቅዱስ ምሪት የተጻፈ ነው ብዬ የማምነው ብቸኛው አስተማማኝ የመረጃ ምንጫችን ነው። ስለሆነም ስለ መንፈስ ቅዱስ ማንነትና አሠራር የሚሰጠው ትንተና ሁሉ መሠረቱ መጽሐፍ ቅዱስ ሊሆን ይገባል እላለሁ። ከዚህ በፊት ያልተረዳሁትና አሁን ግን የተገለጠልኝ ነገር ቢኖር ሙሉ በሙሉ ከቶም የማንረዳቸው ፕሮፕላኖች እንዳሉ ነው። እንዲያውም አንዳንዶቹ ነጥቦች ከአተረጓጎም የተነሣ እውነተኛ ክርስቲያኖችን እንኳ የተለያየ አቋም እንዲይዙ ያደርጓቸዋል። ታዲያ እንዲህ ባለው ቅንነት ባልጎደለው የአተረጓጎም ልዩነት ላይ ግትር ላለመሆን መርጫለሁ።

መንፈስ ቅዱስ በዘመናችን በቤተ ክርስቲያን ውስጥ እያደረገው ስላለው መነቃቃትና የወንጌል ስርጭት እግዚአብሔር ይህንን መጽሐፍ ብዙዎች የሚታደሱበትና የሚጠነክሩበት ያድርገው።

ይህን መጽሐፍ በምጽፍበት ጊዜ እገዛ ላደረጉልኝ ወገኖች ሁሉ ምስጋናዬን አቀርባለሁ።

እንደ መንደርደሪያ

የሰው ጩኸት፥ የእግዚአብሔር ስጦታ

የሰው ልጅ ሁለት ታላላቅ መንፈሳዊ መሻቶች አሉት። አንደኛው ይቅርታ እንዲደረግለት መሻቱ ሲሆን፥ ሁለተኛው ደግሞ በጎነትን መፈለጉ ነው። በማስተዋልም ይሁን ባለማስተዋል ሰው በውስጥ ሰውነቱ እነዚህን ነገሮች ለማግኘት ይናፍቃል። ሰው ዕረፍት በማጣቱ፥ ግራ በመጋባቱ፥ ብቸኛ በመሆኑ፥ በመፍራቱና በውጥረቱ ምክንያት የሚፈልገውን ነገር ለይቶ ላይዝዘብ ይችላል።

ይሁን እንጂ ያችን እርዳታና ይቅርታ በመሻት ያለማትን የመጀመሪያ ጩኸት እግዚአብሔር ሰምቶ፥ በቀራንዮ መልስ ሰጥታል። ይቅርታን ለማግኘት እንችል ዘንድ ለኃጢአታችን እንዲሞት፥ እግዚአብሔር አንዲያ ልጁን ወደ ዓለም ላከው። ይህ ስጦታ እግዚአብሔር ለኛ የሰጠን የደኅንነት ስጦታ ነው። በኃጢአት መውደቁን ለሚታመን ሁሉ የሚሰጥ የዘላለማዊ ውርስ የሆነ ስጦታ ነው። ኢየሱስ ክርስቶስን እንደ ግል አዳኙና ጌታው አድርጎ ለተቀበለና እጁን ዘርግቶ ለሚወስድ ሁሉ የሚሰጥ የእግዚአብሔር ስጦታ ነው። ጳውሎስ በ2ኛ ቆሮንቶስ 9፡15 ላይ «የማይነገር» የእግዚአብሔር ስጦታ ይለዋል።

እንዲሁም እግዚአብሔር ለበጎነት የምናስማውን ሁለተኛውንም ጩኸታችንን ሰምቶ፥ በጳንጠቆስጤ ዕለት መልሶልናል። እግዚአብሔር፥ ጌታ ኢየሱስን አምነን ከተጠጋን በኋላ የሸንፈት፥ ተስፋ የመቁረጥና የባላንጣነት ሕይወት እንድንኖር አይፈልግም። ይልቁንም፥ «... እንደ አምላካችን እንደ ጌታም እንደ ኢየሱስ ክርስቶስ ጸጋ፥ የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ስም በእናንተ ዘንድ ሊከብር እናንተም በእርሱ ዘንድ ልትከብሩ፥ አምላካችን ለመጥራቱ የምትበቁ አድርጎ ይቈጥራችሁ ዘንድ፥ የበጎነትንም ፈቃድ ሁሉ የእምነትንም ሥራ በኃይል ይፈጽም ዘንድ ...» ይፈልጋል (2ኛ ተሰ. 1፡11-12)። እግዚአብሔር በታላቁ የኃጢአት ይቅርታ ስጦታው ላይ ታላቁን የመንፈስ ቅዱስ ስጦታውንም ይጨምርልናል። እርሱም እንደ ማነቆ ከጠፈረን አላዛኝ ድካማችን የምናመልጥበትን ኃይል ሁሉ ይሰጠናል። መልካሙንም ለማድረግ ብቃትና ጉልበት ይሰጠናል።

በዚህ ዘመን በዓለም ውስጥ የተቀደሰና ድል አድራጊ የሆነ ኑሮ ለመኖር የምንናፍቅ ከሆነ፥ እግዚአብሔር ለሰው ልጆች የሰጣቸውን ጣምራ ስጦታዎች መቀበል አለብን፤ እነዚህም፡- መጀመሪያ፡

የእግዚአብሔር ልጅ ለኛ ሲል ያከናወነውን የደገንነት ሥራና ሁለተኛ፡ የእግዚአብሔር መንፈስ በእኛ ውስጥ የሚሠራቸው ሥራዎች ናቸው። በዚህ ዓይነት መንገድ እግዚአብሔር የሰው ልጅ ለኃጢአት ይቅርታና ለበጎነት ላሰማቸው ሁለት ታላላቅ ጩኸቶች መልስ ሰጥቷል።

አንድ ወዳጄ እንዲህ ሲል ሰምቼዋለሁ፡- «የዘላለምን ሕይወት እንዳገኝ ኢየሱስ ክርስቶስ ያስፈልገኛል፤ በቅድስና ለመኖር መንፈስ ቅዱስ ያሻኛል።»

በኢየሱስ ክርስቶስ ካመኑ ሕይወትዎን፣ ትዳርዎን፣ ቤተሰብዎንና ከሌሎች ግንኙነት ጋር ያለዎትን ሁሉ የሚለውጥ ኃይል አለዎት። ከዚህም ሌላ እግዚአብሔር የደከመችን ቤተ ክርስቲያን እንደገና ሕይወት ዘርታ እንድታድግ የሚያደርግና የክርስቶስም መንግሥት እንዲሰፋ የሚያነቃቃ ኃይል አለው።

ነገር ግን አለመታደል ሆነና ይህ ኃይል በብዙዎች ዘንድ ጭራሽ አይታወቅም፤ ወይም ብዙዎች በተሳሳተ መንገድ ተረድተውታል፤ አለዚያም በተፋለሰ መንገድ ተጠቅመውበታል። ባለማወቃችን የመንፈስ ቅዱስ ኃይል በሙላት እንዳይገለጥ እንቅፋት ሆነናል።

ይህንን ኃይል በተመለከተ ብዙ መጻሕፍት ተጽፈዋል፤ ይኸንን ኃይል ለማግኘት ብዙ ጸሎትና ልመና ተደርጓል። ብዙ ክርስቲያኖችም ይህንን ኃይል ለማግኘት ይናፍቃሉ፤ ነገር ግን ምንነቱን አያውቁትም።

የዚህ ዓለም ሰዎች አማኞችን ሲመለከቱ ወዲያው አንድ ነገር ወደ አእምሮአቸው ያቃጭላል። ክርስቲያኖች አንገታቸውን የደፉ፣ ሁልጊዜ ፈታቸው የተጨማደደ፣ ኃዘንተኞችና ለሳቅ ለፈገግታ ስሜት የሌላቸው፣ በራሳቸው ምንም ነገር ማድረግ ስለማይችሉ ብቻ እግዚአብሔርን የተጠጉ፣ በመዋዕለ ሕፃናት እንደነበሩ ዘመን አሁንም ገና ጮርቃ አእምሮ እንዳላቸው አድርገው ይገምታሉ።

እንዲህ ያለ አመለካከት በኛም ሆነ በቤተ ክርስቲያኒቱ ላይ በእርግጥ ካለ፣ እንግዲያውስ ለሁላችንም ሊሰጠን ያለውንና አስገራሚውን የሕይወት ለውጥ የሚያስገኝልንን ኃይል ማወቅ ያስፈልገናል ማለት ነው። ይህንን ኃይል አስቀድሞ ከየት እንደሚገኝ ሳያውቅ፣ ማንም ሰው ሊገዛውም ሆነ ሊያገኘው አይችልም።

ተስፋ የተገባልን መንፈስ ቅዱስ

ኢየሱስ ክርስቶስ ደቀ መዛሙርቱን ወደ ፍጻሜ ለተቃረበው ነገር እያዘጋጀ ሲያስተምር፣ ግራ መጋባታቸውን አይቶ አዘነላቸው።

እንደምገምተው ከሆነ ተራ በተራ እያቀፈና ትከሻቸውንም እየደበበሰ ሲያጽናናቸው ይታየዋል። እኛ ለልጆቻችን እንደምናስረዳው ቀላል በሆነ መንገድ እርሱም እንዲረዱለት የሚፈልጋቸውን አስፈላጊ እውነቶች ነገራቸው። አንድ ጊዜም፡ «አሁን ግን ወደላከኝ እሄዳለሁ ከእናንተም፡- ወዴት ትሄዳለህ? ብሎ የሚጠይቀኝ የለም። ነገር ግን ይህን ስለ ተናገርኋችሁ ኃዘን በልባችሁ ሞልቶአል። እኔ ግን እውነት እነግራችኋለሁ፤ እኔ እንድሄድ ይሻላችኋል። እኔ ባልሄድ አጽናኙ ወደ እናንተ አይመጣምና፤ እኔ ብሄድ ግን እርሱን እልክላችኋለሁ» አላቸው (ዮሐ. 16:5-7)።

በዚህ የተስፋ ቃል መሠረት መንፈስ ቅዱስ ተሰጥቶናል። ለመንፈስ ቅዱስ መውረድ ከኢየሱስ የተስፋ ቃል ወዲያ ሌላ የሚጠቀስ ቅድመ-ሁኔታ የለም። ኢየሱስ «አጽናኝ» የሆነውን መንፈስ ቅዱስ ለአንዳንድ አማኞች ልኪ ለሌሎች ግን አልልክላቸውም አላለም። ወይም ደግሞ መንፈስ ቅዱስን ለማግኘት የአንድ የተለየ ድርጅት አባል ወይም በመንፈሳዊ ደረጃችን ከሌሎች ሁሉ በላይ መጥቀን መገኘት እንዳለብን አልተናገረም። እኔ ብሄድ ግን እርሱን (መንፈስ ቅዱስን) እልክላችኋለሁ አለ።

ጌታ ኢየሱስ የተስፋ ቃል ከሰጠ ይፈጽመው ዘንድ ይተጋል እንጂ ይረሳ ወይም ቃሉን ያጥፍ ዘንድ እርሱ ሰው አይደለም። ወዳጆቻችን ወይም ቤተሰቦቻችን የሰጡንን የተስፋ ቃል እንጠራጠር ይሆናል፤ ራሳችን እንኳ ለሰው የሰጠነውን የተስፋ ቃል ለመፈጸም ራሳችንን እንጠረጥራለን። ጌታ ኢየሱስ ግን የማይፈጽመውን የተስፋ ቃል ሰጥቶን አያውቅም።

አንዳንድ ሰዎች ጌታ ኢየሱስን መለኮታዊነቱን ገለል በማድረግ እንደ አንድ «ታላቅ መምህር» ወይም እንደ አንድ በዓለም የታወቀ ታላቅ የሃይማኖት መሪ አድርገው ይቆጥሩታል። ነገር ግን የተስፋ ቃሉን በተመለከተ ጌታ ኢየሱስና ሌሎች የሃይማኖትና የፍልስፍና መሪዎች የተናገሩትን ስናወዳድር እንገረማለን። ለምሳሌ፡ የብድሂዝም ሃይማኖት መሥራች የነበረው ቡድሃ ለተከታዮቹ የመስናበቻ ንግግር ሲያደርግ፡ «የራሳችሁ መብራት እናንተው መሆን አለባችሁ» ብሎ ነበር። ወይም ደግሞ ሶቅራጥስ የመጨረሻዋን በመርዝ የተቀመመች ጽዋ ከመጉንጨቱ በፊት ከደቀ መዛሙርቱ መካከል አንዱ «ወላጆች እንደሌላቸው ልጆች» ትቶአቸው ሊሄድ እንደሆነ አውቆ ምርር ብሎ አለቀሰ። ታላላቅ የዓለም የሃይማኖትና የፍልስፍና መሪዎች በሞት አፋፍ ላይ ቆመው ለዘላለም

እንደማይለዩላቸው ለተከታዮቻቸው የተስፋ ቃል ለመስጠት አልቻሉም ነበር።

የጌታ ኢየሱስ ደቀ መዛሙርት ግን ብቻቸውን አልተተዉም ነበር። አላቸውም፡- «ወላጆች እንደሌላቸው ልጆች አልተዋችሁም ወደ እናንተ እመጣለሁ» (ዮሐ. 14:18)። የሚገርመው ነገር ቢኖር «ወላጆች እንደሌላቸው» የሚለው ቃል በግሪክ ቋንቋ የሶቅራጥስ ደቀ መዛሙር መምህሩ ብቻውን ትቶት እንደሚሞት በተረዳ ጊዜ ከጠቀመበት ቃል ጋር እጅግ ተመሳሳይ መሆኑ ነው።

የተስፋው ቃል ሲፈጸም

ኢየሱስ ለጥቂት ጊዜ ከደቀ መዛሙርቱ እንደሚለይ ተናግሮ ነበር፤ ተለያቸውም። ገና አልከበረም ነበርና፤ የተስፋ ቃሉ ተፈጽሞ እውን እስኪሆን ድረስ በነዚያ የመስቀል ላይ ሥቃዩ፤ ሞቱና ቀብሩ በተፈጸመባቸው መራራ ሰዓታት የሚወዳቸው ደቀ መዛሙርት ኃዘንና ጥርጣሬ ሞላባቸው።

ነገር ግን በኋላ ምን እንደተፈጸመ እናውቃለን። እግዚአብሔር ከሞት አስነሥቶ አከበረው። ሐዋርያው ጴጥሮስ እንዳለው «ዓለም ሳይፈጠር እንኳ አስቀድሞ ታወቀ፤ ነገር ግን እምነታችሁና ተስፋችሁ በእግዚአብሔር ይሆን ዘንድ፤ ከሙታን ባስነሣው ክብርንም በሰጠው በእግዚአብሔር በእርሱ ስለምታምኑ ስለ እናንተ በዘመኑ መጨረሻ ተገለጠ» ይላል (1ኛ ጴጥ. 1:20-21)።

እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ እስኪመጣ ድረስ «እንዲጠብቁ» ነግሮአቸው ነበር። ኢየሱስ ክርቶስ ከሞት ተነሥቶ በተገለጠላቸው ጊዜ የሚያዩትን ነገር ሁሉ ማስተዋል ስለአቃታቸው፤ በመጀመሪያ ማን እንደሆነ እንኳ አላወቁትም ነበር። መንፈስ መስሎአቸውም በፍርሃት ተዋጡ። ጌታ ግን በአካል መነሣቱን ሊያረጋግጥላቸው ስለወደደ፤ እንዲነኩት ፈቀደላቸው፤ እንዲያውም አንዳች የሚበላ ነገር እንዳላቸው ጠየቃቸው። መንፈስ ሥጋ የለውም! መንፈስም ምግብ አይበላም! ይህ እውነት አይደለምን?

ስለዚህ ያ የተነሣውና ለደቀ መዛሙርቱ የተገለጠው አካል ኢየሱስ እንጂ በተስፋ የሚጠብቁት መንፈስ ቅዱስ አልነበረም። ሰዓቲቱ እስክትሞላ ድረስ ስለ እርሱ ገና እንዲጠብቁ ተነግሮአቸዋል።

ከኅምሳ ቀናት በኋላ፤ በጳንጠቆስጤ በዓል ዕለት ደቀ መዛሙርቱ የሚጠብቁት ተስፋ ተፈጸመ። ያ ቀን ምን ዓይነት አስገራሚ ቀን ነበረ!

በዕለቱ የተፈጸመውን ድንቅ ነገር በዚህ ምድራዊ አስተሳሰባችንና ሳይንሳዊ አመለካከታችን የምንገምተው አይደለም። የሆነው ሁሉ ከአእምሮ በላይ ነበርና።

«በዓለ ጎምሳ የተባለውም ቀን በደረሰ ጊዜ፥ ሁሉም በአንድ ልብ ሆነው አብረው ሳሉ፥ ድንገት እንደሚነጥቅ ዓውሎ ነፋስ ከሰማይ ድምፅ መጣ፥ ተቀምጠው የነበሩበትንም ቤት ሁሉ ሞላው። እንደ እሳትም የተከፋፈሉ ልሳኖች ታዩአቸው፤ በእያንዳንዳቸውም ላይ ተቀመጡባቸው። በሁሉም መንፈስ ቅዱስ ሞላባቸው፥ መንፈስም ይናገሩ ዘንድ እንደሰጣቸው በሌላ ልሳኖች ይናገሩ ጀመር» (የሐዋ. 2፡1-4)።

«ይጠባበቁት» ዘንድ የተነገራቸው ተስፋ ተፈጸመ።

በተለይ ከበዓለ ጎምሳ በፊት እጅግ ታላቅ ትኩረት የሚሰጠው ቃል «ጠይቁ» የሚለው ነበር። እንዲህ ያለ ኃይለ-ቃል ዓለምን ባናወጠ ለውጥ ቁም ነገር ውስጥ ገብቶ ምን ያህል ለውጥ ያስከትል ይሆን! «እንኪያስ እናንተ ክፉዎች ስትሆኑ ለልጆቻችሁ መልካም ስጦታን መስጠት ካወቃችሁ፥ በሰማይ ያለው አባት ለሚለምኑት እንዴት አብልጦ መንፈስ ቅዱስን ይሰጣቸው?» (ሉቃስ 11፡13)።

ከበዓለ ጎምሳ በኋላ ግን ኃይለ-ቃሉ «ጠይቁ» የሚለው ሳይሆን «ተቀበሉ» የሚለው ሆነ። ጴጥሮስ ኃይለኛ በሆነው መልእክቱ ላይ፥ ያን ዕለት እንዲህ አለ፡- «ንስሐ ግቡ፥ ኃጢአታችሁም ይሰረይላችሁ ዘንድ እያንዳንዳችሁ በኢየሱስ ክርስቶስ ስም ተጠመቁ፤ የመንፈስ ቅዱስንም ስጦታ ትቀበላላችሁ» (የሐዋ. 2፡38)።

እንዴት ያለ መልካም የምሥራች ነው! ከአሁን ወዲያ መንፈስ ቅዱስን አንጠብቅም፤ እርሱ እኛን ይጠብቀናል እንጂ፤ ምክንያቱም የምንኖርበት ዘመን ተስፋ የተሰጠበት ሳይሆን ተስፋው የተፈጸመበት ስለሆነ ነው።

የመንፈስ ቅዱስን እውነተኛ ኃይል የተረዱ የጥንቷ ቤተ ክርስቲያን አባላት የሆኑት ሁሉ ወንዶች፥ ሴቶችና ልጆች ፍጹም ተለውጠዋል። በበዓለ ጎምሳ ዕለት ድንገት እንደሚነጥቅ ዓውሎ ነፋስ ወርዶ ያጥለቀለቃቸው የመንፈስ ቅዱስ ኃይል ወደ አዲስ ኪዳን ዘመን ለመሸጋገራችን ዓይነተኛ መለያ ነው። መንፈስ ቅዱስ እንደሚመጣ ተስፋ ተሰጠ፤ ተስፋው ተፈጸመ፤ የደቀ መዛሙርቱ ሕይወት ተለወጠ፤ እነሆ ዛሬም በክብሩ በእያንዳንዱ እውነተኛ አማኝ ውስጥ ይኖራል። ዛሬም የመንፈስ ቅዱስ ኃይል ይሠራል።

ኢየሱስ ክርስቶስ እርሱን ይወክለው ዘንድ ወደ ዓለም እንደሚልከው ተስፋ የሰጠን ይህ አካል ማንው? የሰውን ሁለንተናዊ ተፈጥሮ ሊለውጥና ለራሱ ሊያስገዛ የሚችለው ማን ነው? መሰናከልን ሁሉ ጥሰህ እንድታልፍ መለኮታዊ ኃይልን የሚሰጥህ ይህ አካል ማን ነው? እኔና አንተስ በዕለታዊ ኑሮአችን ይህንን ኃይል እንዴት ልንለማመድ እንችላለን?

መልሶቹን ወደ ፊት አብረን እናንባለን።

1. መንፈስ ቅዱስ ማን ነው?

ከጥቂት ዓመታት በፊት አንድ የ5ኛ ክፍል መምህር ተማሪዎቹን ስለ ኤሌክትሪክ ኃይል የሚያውቁትን እንዲናገሩ ጠየቃቸው። ከተማሪዎቹም አንዱ ፈጠን ብሎ እጁን ሲያነሣ፤ አስተማሪው «በል እስቲ ፈጠነ፤ ስለ ኤሌክትሪክ ኃይል የምታውቀውን ንገረን» አለው። ፈጠነም ትንሽ ራሱን አከኩ-አከከ አደረገና፤ «መምህር፤ ትናንት ማታ በደንብ አውቀው ነበር። ዛሬ ጧት ግን ረስቼዋለሁ» አለ። መምህሩም ራሱን በኃዘን እየነቀነቀ፤ «የሚያሳዝን ነገር ነው። ስለ ኮረንቲ የሚያውቅ በዓለም አንድ ሰው ቢገኝ እርሱም ደግሞ ረስቶታል!» እንዳለ ይነገራል።

የሥላሴን መሠረታዊ ትምህርት በምናጠናበት ጊዜ የዚያ መምህር አነጋገር እኛንም ይመለከተን ይሆናል። መንፈስ ቅዱስ ከእግዚአብሔር አብና ከእግዚአብሔር ወልድ ጋር እኩል መለኮትነት እንዳለው በእርግጥ እናውቃለን፤ ነገር ግን እንዴት እንደምንገልጸው እንቸገራለን።

ከቅርብ ዓመታት ወዲህ ብዙ ሰዎች ስለ መንፈስ ቅዱስ አዘውትረው ሲወያዩ፤ ምናልባትም ከመናፍስት አሠራር በስተቀር ከማንኛውም ሃይማኖታዊ ርዕሰ-ጉዳዮች በላይ ብዙ መጻሕፍት ጽፈዋል። ይህ ሊሆን የቻለበት ዋና ምክንያት ከካቶሊክና ከፕሮቴስታንት እምነቶች ጎን ለጎን የክርስቲያኑ ጎበረተሰብ «ሦስተኛ ዘርፍ» ሆኖ ብቅ ካለው «የከሪዝማቲክ» እንቅስቃሴ ተጽዕኖ ሳቢያ ነው። የአሁኑ ዘመን ከሪዝማቲካዊ እንቅስቃሴ መሠረቱ ታሪካዊው የጳንጠቆስጤ እምነት ሲሆን፤ በይበልጥ የሚያተኩረው መንፈስ ቅዱስ ላይ ነው። እንቅስቃሴው በአሁኑ ጊዜ ዋና ዋና በሚባሉት የእምነት ክፍሎችና በካቶሊክ አማኞች ዘንድ እየተስፋፋ መጥቷል። ይህ በጣም ሰፊ ርዕሰ-ጉዳይ እንደሆነና የምናውቀው ግን ጥቂት ብቻ እንደሆነ ሊሰማን ይችላል። ቢሆንም ማወቅ የሚገባንን ያህል አንድናውቅ እግዚአብሔር ሁሉንም በቅዱስ ቃሉ ገልጦልናል።

በዚህ መጽሐፍ ውስጥ ግራ የተጋቡና ያልተማሩ አማኞች የሚያነሡአቸው ጥያቄዎች ይቀርባሉ። እንዲያውም በዓለም ዙሪያ የሚገኙና በብዙ ሚሊዮን የሚቆጠሩ ምእመናን ይህንኑ ጥያቄ በማንሣት ላይ ናቸው። መሻቱ ስላላቸው መጽሐፍ ቅዱሳዊ መልስ ማግኘት አለባቸው። ከጥያቄዎቻቸው መካከል ጥቂቶቹን ብጠቅስ፡- የመንፈስ ቅዱስ ጥምቀት ማለት ምን ማለት ነው? የምንጠመቀውስ መቼ ነው?

በልሳን መናገር ይቻላል?? በዛሬውስ ጊዜ አስፈላጊ ነው?? ለመሆኑ «ሁለተኛው ባርኮት» የሚባል ገጠመኝ አለን?

ጥናታችንን ለመጀመር ያህል አንድ አስፈላጊ ጥያቄ እናነሳለን፡- መንፈስ ቅዱስ ግን ነው?

መንፈስ ቅዱስ ስብእና ያለው አካል ነው

መጽሐፍ ቅዱሳችን መንፈስ ቅዱስ ስብእና እንዳለው ያስተምረናል። ኢየሱስ ክርስቶስ ስለ መንፈስ ቅዱስ ሲናገር ከቶውንም፤ በግዑዝነት አጠራር አልጠራውም። ለምሳሌ፡ በዮሐንስ ወንጌል ምዕራፍ 14፤ 15 እና 16 ላይ ስለ መንፈስ ቅዱስ ሲናገር ግዑዝ ወይም ቁሳዊ ነገር ሳይሆን፤ አካላዊ ሕልውና ስላለው «እርሱ» የሚለውን ተውላጠ ስም ተጠቅሟል። መንፈስ ቅዱስን እንደ ግዑዝ ወይም ቁሳዊ ነገር አድርጎ የሚመለከት ግንም ቢሆን አላወቀም - ወይም አልመረመረም።

ከመጽሐፍ ቅዱስ እንደምንረዳው መንፈስ ቅዱስ፤ እውቀት፤ ስሜትና ፈቃድ አለው። በተጨማሪም ደግሞ መንፈስ ቅዱስ ስንል የኃይል ተግባሩን ብቻ ሳይሆን አካላዊ ሕልውናውን ማለታችን እንደሆነ መጽሐፍ ቅዱስ ይነግረናል።

መንፈስ ቅዱስ ይናገራል፡- «መንፈስ ለአብያተ ክርስቲያናት የሚለውን ጀር ያለው ይስማ። ድል ለነሣው በእግዚአብሔር ገነት ካለው ከሕይወት ዛፍ እንዲበላ እሰጠዋለሁ» (ራእይ 2: 7)።

«እነዚህም ጌታን ሲያመልኩና ሲጠሙ መንፈስ ቅዱስ፡- በርናባስንና ሳውልን ለጠራኋቸው ሥራ ለዮልኝ አለ» (ዮሐዋ. 13: 2)።

መንፈስ ቅዱስ ይማልዳል፡- «እንዲሁም ደግሞ መንፈስ ድካማችንን ያግዛል፤ እንዴት እንድንጸልይ እንደሚገባን አናውቅምና፤ ነገር ግን መንፈስ ቅዱስ ራሱ በማይነገር መቃተት ይማልድልናል» (ሮሜ 8: 26)።

መንፈስ ቅዱስ ይመሰክራል፡- «ዳሩ ግን ከአብ ዘንድ የምልክላችሁ አጽናኝ እርሱም ከአብ የሚመጣ የእውነት መንፈስ በመጣ ጊዜ፤ እርሱ ስለ እኔ ይመሰክራል» (ዮሐ. 15: 26)።

መንፈስ ቅዱስ ምሪትን ይሰጣል፡- «መንፈስም ፊልጶስን፡- ወደዚህ ሰረገላ ቅረብና ተገናኝ አለው» (ዮሐዋ. 8: 29)።

«በእግዚአብሔር መንፈስ የሚመሩ ሁሉ እነዚህ የእግዚአብሔር ልጆች ናቸውና» (ሮሜ 8: 14)።

መንፈስ ቅዱስ ያዝዛል፡- «በእስያም ቃሉን እንዳይናገሩ መንፈስ ቅዱስ ስለከለከላቸው በፍርግያና በገላትያ አገር አለፉ፤ በሚስያም አንጻር በደረሱ ጊዜ ወደ ቢታንያ ይሄዱ ዘንድ ሞከሩ፤ የኢየሱስ መንፈስም አልፈቀደላቸውም» (ዮሐዋ. 16: 6 ና 7)።

መንፈስ ቅዱስ ይመራል፡- «ግን እርሱ የእውነት መንፈስ በመጣ ጊዜ ወደ እውነት ሁሉ ይመራችኋል፤ የሚሰማውን ሁሉ ይናገራል እንጂ ከራሱ አይነግርምና፤ የሚመጣውንም ይነግራችኋል» (ዮሐ. 16: 13)።

መንፈስ ቅዱስ ይሾማል፡- «በገዛ ደሙ የዋጁትን ቤተ ክርስቲያን ትጠብቁለት ዘንድ መንፈስ ቅዱስ እናንተን ጳጳሳት አድርጎ ለሾመባት ለመንጋው ሁሉና ለራሳችሁ ተጠንቀቁ» (ዮሐዋ. 20: 28)።

እርሱን ሰው ይዋሸው ዘንድ ይሞክራል፡- «ጴጥሮስም፡- ሐናንያ ሆይ፤ መንፈስ ቅዱስን ታታልልና ከመሬቱ ሽያጭ ታስቀር ዘንድ ሰይጣን በልብህ ስለምን ሞላ? ሳትሸጠው የአንተ አልነበረምን? ከሸጥኸውስ በኋላ በሥልጣንህ አልነበረምን? ይህን ነገር በልብህ ስለምን አሰብህ? እግዚአብሔርን እንጂ ሰውን አልዋሸህም አለው» (ዮሐዋ. 5: 3 ና 4)።

እርሱን ያከፋፉትም ነበሩ፡- «የእግዚአብሔርን ልጅ የረገጠ ያንንም የተቀደሰበትን የኪዳንን ደም እንደ ርስኩስ ነገር የቈጠረ የጸጋውንም መንፈስ ያከፋፋ፤ እንዴት ይልቅ የሚብስ ቅጣት የሚገባው ይመስላችኋል» (ዕብ. 10: 29)።

ሊሰድቡት ይችላሉ፡- «ስለዚህ እላችኋለሁ፤ ኃጢአትና ስድብ ሁሉ ለሰዎች ይሰረይላቸዋል፤ ነገር ግን መንፈስ ቅዱስን ለሰደበ አይሰረይለትም። በሰው ልጅ ላይ ቃል የሚናገር ሁሉ ይሰረይለታል፤ በመንፈስ ቅዱስ ላይ ግን የሚናገር ሁሉ በዚህ ዓለም ቢሆን ወይም በሚመጣው አይሰረይለትም» (ማቴ. 12: 31-32)።

መንፈስ ቅዱስ ያዝናል፡- «ለቤዛም ቀን የታተማችሁበትን ቅዱሱን የእግዚአብሔርን መንፈስ አታሳዝኑ» (ኤፌ. 4: 30)።

እነዚህ ከዚህ በላይ የዘረዘርናቸው የስሜትና የድርጊት ሁኔታዎች ሁሉ ስብእና ያለው አካል ባሕርያት ናቸው። መንፈስ ቅዱስ እንደማግኔትና ስበት አካላዊ ኅልውና የሌለው ኃይል አይደለም። እርሱ አካል ያለው፤ አካላዊ ኅልውናውን የሚያረጋግጡ ሙሉ ባሕርያት ያሉት ነው፤ እርሱ መለኮትም ነው።

መንፈስ ቅዱስ መለኮታዊ ስብእና ያለው አምላክ ነው

መንፈስ ቅዱስ አምላክ እንደሆነ መጽሐፍ ቅዱሳችን ከዳር እስከ ዳር ቢመረመር በግልጽ ይመሰክራል። ለምሳሌ ያህል ይህንንም የምንረዳው በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የተገለጡትን የመንፈስ ቅዱስ ባሕርያት በግጥናት ነው። ያለ ምንም ሌላ አማራጭ ከዚህ በታች የተዘረዘሩት ነጥቦች የራሱ የእግዚአብሔር መለያዎች ለመሆናቸው ጥርጥር አይገባንም።

መንፈስ ቅዱስ ዘላለማዊ ነው፡- ይህም ግለት ያልናረበት ዘመን አልነበረም ግለት ነው። «ነውር የሌለው ሆኖ በዘላለም መንፈስ ራሱን ለእግዚአብሔር ያቀረበ የክርስቶስ ደም እንዴት ይልቅ ሕያውን እግዚአብሔርን ልታመልኩ ከሞተ ሥራ ሕሊናችሁን ያነጻ ይሆን?» (ዕብ. 9: 14)።

እርሱ ሁሉን ቻይ ነው፡- «መልአኩም መልሶ እንዲህ አላት፡- መንፈስ ቅዱስ በአንቺ ላይ ይመጣል፤ የልዑልም ኃይል ይጸልልሻል፤ ስለዚህ ደግሞ ከአንቺ የሚወለደው ቅዱሱ የእግዚአብሔር ልጅ ይባላል» (ሉቃ. 1: 35)።

እርሱ በሁሉ ቦታ ይገኛል፡- ይህም ግለት በቦታ አይወሰንም ግለት ነው። «ከመንፈስህ ወዴት እሄዳለሁ? ከፊትህስ ወዴት እሸሻለሁ?» [መዝ. (139): 7]

እርሱ ሁሉን ያውቃል፡- «መንፈስም የእግዚአብሔርን ጥልቅ ነገር ስንኳ ሳይቀር ይመረምራልና ለእኛ እግዚአብሔር በመንፈሱ በኩል ገለጠው። በእርሱ ውስጥ ካለው ከሰው መንፈስ በቀር ለሰው ያለውን የሚያውቅ ሰው ማነው? እንዲሁም ደግሞ ከእግዚአብሔር መንፈስ በቀር ለእግዚአብሔር ያለውን ማንም አያውቅም» (1ኛ ቆሮ. 2: 10-11)።

መንፈስ ቅዱስ «እግዚአብሔር» ተብሎ ተጠርቷል፡- «ኢፕሮስም ሐናንያ ሆይ፤ መንፈስ ቅዱስን ታታልልና ከመሬቱ ሽያጭ ታስቀር ዘንድ ሰይጣን በልብህ ስለምን ሞላ? ሳትሸጠው የአንተ አልነበረምን? ከሸጥኸውስ በኋላ በሥልጣንህ አልነበረምን? ይህን ነገር በልብህ ስለምን አሰብህ? እግዚአብሔርን እንጂ ሰውን አልዋሸህም አለው» (የሐዋ. 5: 3-4)።

«ጌታ ግን መንፈስ ነው፤ የጌታም መንፈስ ባለበት በዚያ አርነት አለ። እኛም ሁላችን በመጋረጃ በማይከደን ፊት የጌታን ክብር እንደ መስተዋት

እያብለውለቁን መንፈስ ከሚሆን ጌታ እንደሚደረግ ያን መልክ እንመስል ዘንድ ከክብር ወደ ክብር እንለወጣለን» (2ኛ ቆሮ. 3: 17-18)።

መንፈስ ቅዱስ ፈጣሪ ነው፡- በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ስለ መንፈስ ቅዱስ የሚናገረው የመጀመሪያው ጥቅስ ዘፍጥረት 1:2 ነው። እንዲህም ይለናል፡- «የእግዚአብሔርም መንፈስ በውኃ ላይ ሰፍፎ ነበር።» በዚሁ ምዕራፍ ቁጥር አንድ ላይ ግን «በመጀመሪያ እግዚአብሔር ሰማይንና ምድርን ፈጠረ» የሚለውን ቃል በአእምሮአችን ይዘን፣ ጳውሎስ ለቂላስያስ ቤተ ክርስቲያን የጻፈውን ስናናገዝብ የተሟላ ትርጉም ይሰጠናል።

«... የሚታዩትና የማይታዩትም ዙፋናት ቢሆኑ ወይም ጌትነት ወይም አለቅነት ወይም ሥልጣናት፣ በሰማይና በምድር ያሉት ሁሉ በእርሱ ተፈጥረዋልና ከፍጥረት ሁሉ በፊት በኩር ነው፤ ሁሉ በእርሱና ለእርሱ ተፈጥሮአል። እርሱም ከሁሉ በፊት ነው፣ ሁሉም በእርሱ ተጋጥሞአል» (ቂላ. 1: 15-17)።

ከላይ በሰፈረው ጥቅስ መሠረት እግዚአብሔር አብ፣ እግዚአብሔር ወልድና እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ በአንድነት ዓለምን ፈጥረዋል ማለት ነው። ከሥነ-መለኮትም ሆነ፣ ከተግባራዊነቱ አንጻር ይህንን እውነት መገንዘብ ለሁሉም ክርስቲያን እጅግ አስፈላጊ ነው።

አንድ ቀን የሥነ-መለኮት ተማሪዎች በተሰበሰቡበት ቦታ ስለ መንፈስ ቅዱስ ከነዚህ እውነቶች አንዳንዶቹን ስናገር፣ ከመካከላቸው አንደኛው፣ «... ነገር ግን ሁልጊዜ ስሙ የሚጠራው በመጨረሻ ላይ ነው። ይህ ከሥላሴ አካል አነስተኛ ደረጃ እንደአለው ለማመልከት ይሆን?» ሲል ጠየቀኝ። አይደለም፤ እንዳውም በኤፌ. 4:4-6 ላይ መንፈስ ቅዱስ በመጀመሪያ ተጠርቶ እናነባለን፤ እንዲህም ይላል፡- «... አንድ መንፈስ አለ፤ አንድ ጌታ ... አንድ አምላክ የሁሉም አባት አለ።»

ነገር ግን ከዚህም በላይ፣ በአዲስ ኪዳን ውስጥ የተለመደው የሥላሴ ስም አስፋፈር እንደየተግባራቸው ቅደም ተከተል ነው። በመሆኑም ወደ እግዚአብሔር አብ በልጁ በኩል ቀርበን በመንፈስ ቅዱስ ኃይል እንጸልያለን። በተረፈ በመጀመሪያ እግዚአብሔር አብ እንደ ነበረ፣ ቀጥሎም እግዚአብሔር ወልድ ሥጋ ለብሶ እንደመጣና፣ የመስቀልን ሞት ሞቶ እንደ ተነሣ፣ ከዚህ በፊት ገልጸውአለሁ። አሁንም በዚህ የመንፈስ ቅዱስ ዘመን፣ መንፈስ ቅዱስ ሥራውን ያከናውናል። ቅደም ተከተሉ፣

የግንስና የመብለጥ መመዘኛ ሳይሆን፤ የተግባሩንና የአመጣጡን ቅደም ተከተል ለማመልከት ብቻ ነው።

ሥላሴ

ከበርካታ ዓመታት በፊት መጽሐፍ ቅዱስን ለማጥናት በጀመርሁ ጊዜ ለመጋፈጥ ከተገደድህባቸው እጅግ ውስብስብ ችግሮች አንዱ የሥላሴ ትምህርት ነበር። ጥልቅ የምሥጢራዊ ገጽታ ስላለው፤ ሙሉ በሙሉ አልተረዳሁትም። እስከዛሬ ድረስ ሙሉ በሙሉ ባልረዳውም፤ ከእግዚአብሔር ዘንድ እንደተገለጠ እውነት አድርጌ እቀበለዋለሁ።

መጽሐፍ ቅዱስ እንደሚያስተምረን፤ መንፈስ ቅዱስ ሕያው የሆነ አካል ነው። ሥላሴን በቃላት መተንተንና በምሳሌም ማስረዳት ለአንድ ክርስቲያን እጅግ ከባድ ሥራ ነው። ዶክተር ዴቪድ ምክና ደግ የተባለው ልጃቸው የጠየቃቸውን ጥያቄ አጫውተውኛል። ጥያቄው እንዲህ የሚል ነበር «እግዚአብሔር አብ እግዚአብሔር ነውን?» ሲላቸው «አዎን» አሉት። «ኢየሱስ ክርስቶስ እግዚአብሔር ነውን?» «አዎን» አሉት። በድጋሚ «መንፈስ ቅዱስስ እግዚአብሔር ነውን?» አሁንም «አዎን» ብለው ሲመልሱ «እንዲህ ከሆነ ታዲያ እንዴት ኢየሱስ ክርስቶስ የራሱ አባት ሊሆን ይችላል?» በማለት በሌላ ጥያቄ አፋጣጣቸው። ይህንን የሚነጋገሩት በአርጌ ችቭሮሌት መኪናቸው ውስጥ ተቀምጠው ነበር። «ስማኝ ልጄ» አሉ አባት፤ «ከዚህ መኪና ሞተር ጎን ባትሪ እንደተጠመደ ታውቃለህ! ባትሪውንም ስፈልግ ለብርሃን እጠቀምበታለሁ! ስፈልግ ሞተሩን አስነሣበታለሁ! ሲያስፈልገኝም ጡሩምባ እነፋብታለሁ። እንዴት ሊሆን እንደሚችል ምሥጢር ነውና አናውቀውም - ቢሆንም እንዲህ ይሠራል»።

መጽሐፍ ቅዱስ በአዲስም ሆነ በብሉይ ኪዳን ውስጥ የሥላሴን ጎልውና ያስተምራል። እስኪ ዐበይት ምንባቦችን አብረን እንመልከት።

እግዚአብሔር የራሱን ማንነት በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ደረጃ በደረጃ ይገልጻል፤ ነገር ግን ገና ከመጀመሪያው መጽሐፉ ከዘፍጥረት አንሥቶ እግዚአብሔር በሦስት አካላት (አብ፤ ወልድ፤ መንፈስ ቅዱስ - አንድ አምላክ) እንዳለ የሚያመለክቱ ምንባቦች አሉ። የክርስትና እምነት አንድ አምላክ በሦስት አካልነት እንደተገለጠ ያምናል። ነገር ግን በሥላሴነት የተገለጠ አንድ አምላክ እንጂ ሦስት አማልክት የሉንም! ስለዚህም ክርስትና ባለብዙ አማልክት እንዳልሆነ ግልጽ ሊሆን ይገባል።

መጽሐፍ ቅዱስ «በመጀመሪያ እግዚአብሔር ሰማይንና ምድርን ፈጠረ» (ዘፍ. 1: 1) በሚል ውብ ዓረፍተ ነገር ይጀምራል።

የዕብራውያን ምሁራን እንደሚነግሩኝ በዕብራይስጥ ቋንቋ ውስጥ ሦስት ዓይነት ቁጥሮች ይገኛሉ፤ ነጠላ ቁጥር (አንድ)፣ ጥንድ ቁጥር (ሁለት)፣ ብዙ ቁጥር (ከሁለት በላይ)። በዘፍጥረት 1:1 ላይ «እግዚአብሔር» ተብሎ የተተረጎመው በዕብራይስጥ «ኤሎሂም» ሲሆን፣ ይህም ከሁለት በላይ «አካላዊ ሕልውናን» ያመለክታል። ማቴው ሄንሪ እንዳለው፣ «(ኤሎሂም) የሚለው ባለ ብዙ ስም የአብ፣ የወልድና የመንፈስ ቅዱስን ሕያው አካልነት ያመለክታል። ይህ የእግዚአብሔር የብዙ ቁጥር ስም የሥላሴ ትምህርተ እምነታችንን ያረጋግጣል። ምንም እንኳ ይህ ስም በብሉይ ኪዳን ውስጥ ደብዘዝ ብሎ ቢገለጥም፣ በአዲስ ኪዳን ውስጥ ጎልቶ ይታያል።»¹

በሥነ-ፍጥረት ውስጥ እንዳየነው፣ ከመጀመሪያውኑም ቢሆን «እግዚአብሔር» የሚለው ስም ራሱ ከአንድ በላይ ለሆነው አካል የተሰጠ ስም እንደሆነ እግዚአብሔር ራሱ እውነተኛ የሆነ ፍንጭ ሰጥቶናል። ምልክት የተደረገባቸውን ዋና ዋና ቃላት ልብ በል። በዘፍጥረት 1:26 ላይ «እግዚአብሔርም አለ፡- (በመልካችን) እንደ (ምሳሌአችን) (እንፍጠር) የባሕር አሦችንና የሰማይ ወፎችን እንሰሳትንና ምድርን ሁሉ በምድር ላይ የሚንቀሳቀሱትን ሁሉ ይግዙ» ብሏል። በመቀጠልም እንዲህ ብሏል፡- «እግዚአብሔር አምላክም አለ፡- እነሆ አዳም መልካምንና ክፉን ለማወቅ (ከእኛ) እንደ አንዱ ሆነ» (ዘፍ. 3:22)። «እግዚአብሔርም አለ፡- እነሆ እነርሱ አንድ ወገን ናቸው፣ ለሁሉም አንድ ቋንቋ አላቸው፤ ይህንም ለማድረግ ጀመሩ፤ አሁንም ያሰቡትን ሁሉ ለመሥራት አይከለከሉም» (ኑ)፣ (እንውረድ) አንዱ የአንዱን ነገር እንዳይሰማው ቋንቋቸውን በዚያ (እንደባልቀው) (ዘፍ. 11:6-7)። «የጌታንም ድምፅ፡- ማንን እልካለሁ? ማንስ (ይሄድልናል)? ሲል ሰማሁ። እኔም፡- እነሆኝ፣ እኔን ላከኝ አልሁ» (ኢሳ. 6:8)።

በአዲስ ኪዳን የተገለጸው የሥላሴ ትምህርት ግን ከብሉይ ኪዳን ይልቅ የዳበረ ነው። መገለጽ የሚያድግ ነገር በመሆኑ፣ እግዚአብሔር በኢየሱስ ክርስቶስና በደቀ መዛሙርቱ ዘመን ራሱን በገለጸ መጠን ስለሥላሴ የነበረንም እውቀት እንዲሁ አድጓል።

ጌታ ኢየሱስ ከማረጉ በፊት ለደቀ መዛሙርቱ የነገራቸው የመጨረሻ ትእዛዝ በማቴ. 28:18-20 ውስጥ ተመዝግቧል። «ኢየሱስም ቀረበና እንዲህ ብሎ ተናገራቸው፡- ሥልጣን ሁሉ በሰማይና በምድር ተሰጠኝ።

እንግዲህ ሂደትና አሕዛብን ሁሉ በአብ በወልድና በመንፈስ ቅዱስ ስም እያጠመቃችኋቸው ያዘዝኋችሁንም ሁሉ እንዲጠብቁ እያስተማራችኋቸው ደቀ መዛሙርት አድርጓቸው። እነሆም እኔ እስከ ዓለም ፍጻሜ ድረስ ሁልጊዜ ከእናንተ ጋር ነኝ።» በዚህ ስፍራ ኢየሱስ ከማረጉ በፊት ለደቀ መዛሙርቱ መንፈስ ቅዱስ እንደረዳቸው መጠን ወደ አሕዛብ ሁሉ እንዲሄዱና ሰዎችንም ለክርስቶስ እንዲማርኩ ነገራቸው። ይህ ስለ ማጥመቅ የተነገረው የሥላሴ ተልዕኮ መንፈስ ቅዱስ ከእግዚአብሔር አብና ከእግዚአብሔር ወልድ ጋር መለኮታዊ እኩልነት እንዳለው ያሳያል። እርሱ እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ነው።

ኢየሱስ በእርሱ የሚያምኑትን ሁሉ ብቻቸውን እንደማይተዋቸው የተናገረውን ስናስታውስ እንደሰታለን፤ በርግጥም አብና ወልድ በላኩት በመንፈስ ቅዱስ አይተወንም፤ ከቶም አይለቀንም (ዕብ. 13:5)። ከእያንዳንዱ አማኝ ጋር እስከመጨረሻው ይኖራል። በተለያዩ የዓለማችን ማዕዘናት የሰይጣን ሥራ ባየለባቸው በእነዚህ የጨለማ ዘመናት ውስጥ ይህንን ቃል ሳሰላስል ሺህ ጊዜ ተጽናንቻለሁ።

ጳውሎስም ለቆሮንቶስ ሰዎች ከዚህ አሳብ ጋር የሚዛመድ መልእክት ጽፏል። «የጌታ የኢየሱስ ክርስቶስ ጸጋ የእግዚአብሔር አብ ፍቅር የመንፈስ ቅዱስም ኅብረት ከሁላችሁ ጋር ይሁን» (2ኛ ቆሮ. 13:14)። ይህ የጳውሎስ ቡራኬ መንፈስ ቅዱስ ከእግዚአብሔር አብና ወልድ ጋር እኩል እንደሆነ ያረጋግጣል። ይህ ማለት ግን በአንድ ላይ ሲደመር አንድ፣ ሲታከል አንድ፣ ይሆናል ሦስት ሳይሆን፣ ስሌቱ አንድ ሲባዛ በአንድ፣ ሲባዛ በአንድ ይሆናል አንድ ነው። መንፈስ ቅዱስ ከአብና ከወልድ ጋር አንድ ነው፤ ስለዚህም አብ እግዚአብሔር ከሆነ ወልድ እግዚአብሔር ከሆነ፣ መንፈስ ቅዱስ ደግሞ እግዚአብሔር ነው ማለት ነው።

ከሥላሴ ትምህርት ጋር በተያያዘ ዋነኛው ችግር ክርስትና [ሥላሴን እየተቀበለ ሳለ] በተመሳሳይ ጊዜ በአንድ አምላክ ብቻ እንደሚያምን መናገሩ ነው። ከአንድ አምላክ ሌላ የሚመለከቱ ሌሎች (ብዙ አማልክት) በክርስትና እምነት ተቀባይነት የላቸውም። የሥላሴ ዶክትሪን የመለኮት አንድነትን ይቀበላል ይጠብቃልም። እንዲሁም በአንድ የመለኮት ባህርይ ውስጥ አንድነት ያላቸው ሦስት መለኮታዊ አካላት እንዳሉ ያረጋግጣል። እግዚአብሔር አንድ ነው፤ ያ አንድነት ግን ውስብስብ እንጂ የዋዛ አይደለም።

እያጠናን ያለነው ርዕስ እጅግ አስቸጋሪና ውስኑ አእምሮአችንም ከሚረዳው በላይ ነው፤ ስለዚህ በመጽሐፍ ቅዱስ የተገለጠውን መናገር፣ መጽሐፍ ቅዱስ በዝምታ ያለፈውን ነጥብ ደግሞ ዝም ብሎ ማለፍ እጅጉን ይመረጣል። እግዚአብሔር አብ ፍጹም አምላክ ነው፤ እግዚአብሔር ወልድ ፍጹም አምላክ ነው፤ እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስም ፍጹም አምላክ ነው። መጽሐፍ ቅዱስ ይኼንን እውነት ያቀርባል፤ ዳሩ ግን አያብራራውም። እንዲያም ሆኖ በሰዎች ማብራሪያዎች ይሆናሉ ተብለው የቀረቡ ብዙ ናቸው። አንዳንዶቹ ሐቅን ይዘው የቀረቡ ቢመስሉም፣ የቅዱሳን መጻሕፍት እውነተኛ ትምህርትን ግን የጠበቁ አይመስሉም።

ከጥንቷ ቤተ ክርስቲያን ፈልቀው ከነበሩት የሐሰት ትምህርቶች አንዱ «ሞደሊዝም» በመባል ይታወቅ ነበር። ሞደሊዝም እግዚአብሔር በልዩ ልዩ ጊዜያት በተለያዩ ቅርጾች ወይም መልኮች ማለትም እንደ አብ፣ ወልድና በመጨረሻም እንደ መንፈስ ቅዱስ እንደተገለጠ ያስተምራል። ይህንን ትምህርት አጥብቀው የያዙ ሰዎች አምላካዊው አንድነቱን ያረጋግጥናል ብለው ያስቡ ነበር። እንዲህ ከሆነ ሊቦሉስ ሲጸልይ አብን ሳይሆን ራሱን ያነጋግር ነበር ማለት ነው። ባንጻሩ ግን ሞደሊዝምን ከተቀበልን፣ በየሐዋርያት ሥራ ምዕራፍ 2 ላይ እንደሚለው አብና ወልድ መንፈስ ቅዱስን ላኩ የሚለው አነጋገር ትርጉም የሚሰጥ አይመስልም። በተጨማሪም ሞደሊዝም በማቴዎስ 28 ላይ ክርስቶስ ስለታላቁ ተልዕኮ ሲናገር በግልጽ ያቀረበውን የሥላሴ አንድነት ያፋልሳል። ደቀ መዛሙርቱ አምነው የሚድኑትን ሰዎች በአብ፣ በወልድ፣ በመንፈስ ቅዱስ ስም እንደሚያጠምቁ የተናገረው ኢየሱስ ነበር። የግሪክ ቋንቋ ትርጓሜው ሲመረመር ኢየሱስ ሦስት አካላዊ ሕልውና እያመለከተ መሆኑን ያስረዳል። በመሆኑም የሥላሴን ትምህርት በግልጽ እንዳስተማረ እንረዳለን።

መንፈስ ቅዱስ አካላዊ ሕልውና እንዳለው፣ አምላክ እንደሆነና ከሥላሴም አንዱ አካል እንደሆነ ተመልክተናል። ማንም ቢሆን ይህን ማስተዋል ከተሳነው ከጋድሎና ከደስታው ሙላት ጉድጓዳ ማለት ነው። እርግጥ ነው፣ ከሥላሴ አካላት በአንዱ ላይ የተሳሳተ አመለካከት ያለው ሰው ይህ ውድቀት ይጠብቀዋል፤ ምክንያቱም እግዚአብሔር በሙላት ያስፈልገናልና ነው። ምንም እንኳ እግዚአብሔር አብ የበረከት ምንጭ ቢሆንና በረከቶቹም ሁሉ የሚተላለፉት በጌታ በኢየሱስ በኩል ቢሆንም፣ በሕይወታችን ውስጥ እውነት ሁሉ ሕያው ሆኖ የሚሠራው በውስጣችን በሚንቀሳቀሰው በመንፈስ ቅዱስ አማካኝነት ነው።

በማጠቃለያው ላይ የምጫምረው እጅግ ጠቃሚ የሆነ ነጥብ ቢኖር፥ እግዚአብሔር የያዘውና መንፈስ ቅዱስ ግን ያጣው ባሕርይ እንደሌለ ነው። መንፈስ ቅዱስ መለኮታዊ ባሕሪያትን ሁሉ አካቶ ይዟል። በጥንቱ የኒቂያ ጉባኤ የሃይማኖት መግለጫ ላይ ስለ ጌታ ኢየሱስ የተባለውን በትክክል ለመንፈስ ቅዱስም ልንደግመው እንችላለን። እርሱ በእርግጥ እውነተኛ አምላክ የሆነው እግዚአብሔር ነው! ስለዚህም እንሰግድለታለን! እናመልከውማለን! መጽሐፍ ቅዱስ ሁሉን ከሚችል አምላክ ጋር ባለን ግንኙነት እንድናደርገው የሚጠይቀንን ሁሉ ለመንፈስ ቅዱስም እናደርጋለን።

መንፈስ ቅዱስ ማን ነው? እርሱ እግዚአብሔር ነው!

2. መንፈስ ቅዱስ በመጣ ጊዜ ...

ይኼንን ምዕራፍ በመጻፍ ላይ ሳለሁ፤ በሞቃታማው የፀደይ ወራት፤ እኔና ባለቤቴ በግቢያችን የመናፈሻ በረንዳ ላይ ተቀምጦን አመሻሹ ላይ ሲነፍስ ስለነበረው ደስ የሚል አየርና በተለይም ደግሞ ስለ ነፋስ ኃይልና ምሥጢር እንነጋገር ነበር።

ቅዱሳት መጻሕፍት መጀመሪያ በተጻፉበት በዕብራይስጥና በግሪክ ቋንቋዎች «መንፈስ» የሚለው ቃል «ነፋስ» ማለት እንደሆነ መገንዘቡ የሚያስገርም ነው። መንፈስ ቅዱስም እንዲሁ እንደንፋስ በሕይወታችን ውስጥ በተለያየ ሁኔታ፤ በታሪክም ውስጥ በተለያየ ጊዜ ይሠራል።

በልጅነቴ በቴክሳስ፤ በአክላሆማና በተወለድሁበት በሰሜን ካሮላይና ውስጥ ዐውሎ ነፋሳትን ተመልክቻለሁ። አዎን ነፋሱ ምን ያህል ከፍተኛ ኃይል እንዳለው ያኔ ተመልክቻለሁ። በአውራ ጎዳና ላይ የሚከንፍ የጭነት መኪና በነፋሱ ፍሪን ሲቆም አይቻለሁ። ግዙፉ አይርጥላንም ቢሆን በንፋስ ኃይል ነው በሰማይ ላይ ሊንሳፈር የሚችለው።

በሰሜን ካሮላይና የአንድ እብነ በረድ ፋብሪካ ሥራ አስኪያጅ፡- «ለኒውዮርክ ከተማ ግዘጋጃ ቤት ሕንፃ ሥራ የሚሆን እብነ በረድ ያቀረበው እኛው ነን። ከሦስት ሚትር በላይ የሆነውን ግዙፍ እብነ-በረድ፤ ቁራጭ ወረቀት እንደማንሣት ያህል፤ በነፋስ ኃይል በሚሠራ መሣሪያ የፈለገውን ያህል ከፍታ ከመሪት በቀላሉ ማንሣት እንችላለን» ብለዋል።

«ነፋስ! አይ ነፋስ - የምንኖርበትንና የምንንቀሳቀስበትን ሁሉ የሞላው፤ ስለማይታይ የሌለ የሚመስል እጃችንን ወዲያና ወዲህ ስናወናጭፍ እንኳ ሕልው እንደሆነ የማንገነዘበው አቤት! የኃይሉ መጠን፤ ታላቅነቱና አስፈሪነቱ!»¹

እስካሁን አንዳንድ የመንፈስ ቅዱስ ባሕርይና አካላዊ ሕልውና በመጠኑም ቢሆን አይተናል። አሁን ደግሞ በዘመናት ውስጥ የሠራውን ታላቅና ልዩ ሥራ ሕሊናዊ ሥዕል እንድንጨብጥ እፈልጋለሁ። በመጀመሪያ ግን ለቅደም ተከተሉ እንዲመችን፤ በየዘመናቱ ሁሉ ሥላሴ የሆነው አምላክ እንዴት በሥራ ላይ እንደ ነበር እንመለከታለን።

ይዘቱ ምሥጢር ነውና የሰው ልጅ አእምሮ ሙሉ በሙሉ ይረዳው ዘንድ አይቻለውም። አብ፤ ወልድና መንፈስ ቅዱስ፤ አንድ ላይ ሆነው ነገር ግን የየራሳቸው የሆኑ፤ የሚያከናውኑት የተለያየ ተግባር አላቸው። ለምሳሌ በቀራንዮ መስቀል ላይ የሞተው አብ ወይም መንፈስ ቅዱስ

ሳይሆን እግዚአብሔር ወልድ ነበር። በተለይም ያለንበትን ዘመንና በዚህም ውስጥ የሚከናወነውን የእግዚአብሔርን ሥራ ስናስብ፤ እንዲህ ያሉ እውነታዎችን በሚገባ መረዳት ያስፈልገናል።

መጽሐፍ ቅዱስን ስናጠና፤ በብሉይ ኪዳን ውስጥ ጎልቶ የሚታየው የእግዚአብሔር አብ ሥራ ነው። በወንጌላት ውስጥ ደግሞ የእግዚአብሔር ወልድ ሥራ ጎላ ይላል። ከበዓለ ኃምሳ ጀምሮ እስካለንበት ዘመን ድረስ ደግሞ የመንፈስ ቅዱስ ሥራ ገንኖ ይታያል፤ ይሁንና ከዓለም መጀመሪያ አንሥቶ መንፈስ ቅዱስ በእግዚአብሔር ታሪካዊ ሥራ ውስጥ እንደነበረ መጽሐፍ ቅዱስ ይነግረናል፤ ስለዚህም መንፈስ ቅዱስ ከበዓለ ኃምሳ ወዲህ የሚያከናውነውን ልዩ አገልግሎት ከማየታችን በፊት፤ ከበዓለ ኃምሳ ቀደም ብሎ ያደርግ የነበረውን ሥራ በአጭር-በአጭር በመመርመር ጥናታችንን እንጀምራለን።

የመንፈስ ቅዱስ ሥራ ከፍጥረት እስከ ቤተሰብም

ከባለፈው ምዕራፍ ውስጥ እንዳየነው፤ ገና ከፍጥረት መጀመሪያ አንሥቶ መንፈስ ቅዱስ ይሠራ ነበር። በዘፍጥረት 1:2 ላይ በተጻፈው መሠረት፤ «ምድርም ባዶ ነበረች፤ አንዳችም አልነበረባትም፤ ጨለማም በጥልቁ ላይ ነበር» ይላል። በመቀጠልም፤ «የእግዚአብሔርም መንፈስ በውኃ ላይ ሰፍፎ ነበር» የሚለውን ቃል እናገኛለን። «መስፈፍ» የሚለው ቃል የዕብራይስጥ ትርጉሙ፤ ልክ ዶሮ እንቁላሏን እንደምትታቀፍ ከላይ ሆኖ «መጥለል» ወይም «ማቀፍ» ማለት ነው። ዶሮ እንቁላሏን የምትታቀፈው ለማስፈልፈል ወይም አዲስ ሕይወት እንዲገኝ (እንዲወጣ) የመሆኑን ያህል መንፈስ ቅዱስም ባዶና ቅርጽ በሌለው የመጀመሪያ ፍጥረት ላይ በመስፈፍ ባዶነቱን ሞላ፤ መልክም ሰጠው። የተገኘውም ውጤት በዘፍጥረት አንድና ሁለት ላይ የተመዘገበው ነው፤ ስለዚህም መንፈስ ቅዱስ ከአብና ከወልድ ጋር በመሆን በፍጥረት ሥራ ላይ እኩል ተካፋይ ነው።

እግዚአብሔር ሰውን ከምድር አፈር ሲያበጀው መንፈስ ቅዱስም ድርሻ ነበረው (ዘፍ. 2:7)። ይህንን እውነት በተዘዋዋሪ ሁኔታ በኢዮብ 33:4 ላይ ተመዝግቦ እናገኘዋለን፡- «የእግዚአብሔር መንፈስ ፈጠረኝ፤ ሁሉን የሚችል አምላክ እስትንፋስ ሕይወትን ሰጠኝ»። ከዚህ ጥቅስ የቃላት አጠቃቀም ውስጥ የእግዚአብሔር መንፈስና የእኛ እስትንፋስ እንዴት እንደሚዛመዱ እንመለከታለን። «መንፈስ» እና «እስትንፋስ» የሚሉት ቃላት የዕብራይስጥ ሥርወ-ቃላቸው አንድ ነው።

በዘፍጥረት 2:7 ላይ ደግሞ ጌታ እግዚአብሔር «በአፍንጫውም የሕይወት እስትንፋስን እፍ አለበት፤ ሰውም ሕያው ነፍስ ያለው ሆነ» ተብሎ ተጽፎአል። በዚህኛው ጥቅስ ላይ «እስትንፋስ» የሚለው ቃል የዕብራይስጥ ትርጉም፥ «መንፈስ» የሚለውን አሳብ ባይሰጠንም፥ በዚህ ምንባብ መሠረት የሰው ሕይወት ከእግዚአብሔር የመጣ ነው። እንዲሁም በኢዮብ 33:4 መሠረት ለዚህ ምድራዊ ጉዞው የሚሆነውን እስትንፋስ የሰጠው መንፈስ ቅዱስ ነው።

መዝሙር (104):30 መንፈስ ቅዱስ በፍጥረት ሥራ ላይ ያለውን መረዳታችንን የሚያሳድግልንን አሳብ ይዞአል። መንፈስ ቅዱስ ተካፋይ የሆነው በምድርና በመጀመሪያው ሰው የፍጥረት ሥራ ላይ ብቻ ሳይሆን፥ እርሱ ሁልጊዜም የሕይወት ሁሉ ፈጣሪ ነው። «መንፈስህን ትልካለህ ይፈጠራሉም፥ የምድርንም ፊት ታድሳለህ።» መንፈስ የፈጠራቸው እነሱ እነማን ናቸው? መዝሙር (104) በዝርዝር ያብራራዋል፤ ነገር ግን ከቁጥር 18 እስከ 26 ያለውን ብቻ እንኳ ብናይ፥ ዋላዎች፥ እሽኮኮዎች (18) እንደ አንበሳ ግልገሎች ያሉ የዱር አራዊት (20፥21)፥ ሰው (23)፥ በምድርና በባሕር የሚኖሩትን ሁሉ (24 ና 25) እናገኛለን።

መንፈስ ሕይወትን እንደሚሰጥ በመረዳት በብሉይ ኪዳን ዘመን፥ አግብታ ልጅ መውለድ ያልቻሉት ሴት ወደ መገናኛው ድንኳ ወይም ወደ ቤተመቅደስ ትሄድና ትጸልያለች፤ ወይም ካህኑ እግዚአብሔር ማግኘት እንዲከፍትላት ስለ እርሷ ይጸልያል። እንዲህ ያለች ሴት እንደ እኛ ሳይንላዊ ትንታኔ መስጠት ያቅታት እንደሆነ እንጂ፥ ስለ ሕይወት ጉዳይ መሠረታዊ ግንዛቤ ይኖራታል። ለእኛም ቢሆን የወንዱ ዘር ከሴቷ እንቁላል ጋር በመዋሐድ ሕይወትን የሚጀምርበት ሁኔታ ከተፈጥሮ ምሥጢራትና ተአምራት አንዱ ነው። ይህ በፍጥረት ሕይወት ላይ የሚሠራውን የእግዚአብሔርን እጅ በሥነ-ሕይወታዊ ጥናት ወይም በሕክምና መንገድ የመግለጽ ጥበብ ነው።

ለዚህ ጉዳይ ጥሩ ምሳሌ የምትሆንን ሐና ነች። ልጅ ይሰጣት ዘንድ ወደ እግዚአብሔር ለመለመን ወደ ቤተ መቅደስ ሄዳ በነበረበት፥ ካህኑ ዒሊ በመጀመሪያ ሲያያት የሰከረች ሴት መስላው ነበር፤ ነገር ግን ልብዋ ያዘነባት ሴት እንደሆነችና ነፍሷንም ወደ እግዚአብሔር እያፈሰሰች መሆኗን ስትነግረው፥ «በደኅና ሂጂ፥ የእስራኤልም አምላክ የለመንሽውን ልመና ይስጥሽ ብሎ መለሰላት» (1ኛ ሳሙ. 1:17)። በኋላም ፀነሰችና ነቢዩ ሳሙኤልን ወለደች። በዚህ ታሪክ ውስጥ መንፈስ ቅዱስ ባይጠቀስም፥ በመዝሙር (104):30 ና በኢዮብ 33:4 በተገለጠው

መሠረት፥ ሕይወትን የመስጠቱ ተግባር በተለይ የመንፈስ ቅዱስ ሥራ ነው።

በርግጥ መዝሙር (104)፡30 መንፈስ ቅዱስ በፍጥረት ሥራ ውስጥ ስላለው ተግባር እኛ ካለን የመረዳት ዓቅም በላይ ይገልጻል። የምድርን ፊት የሚያድስ፥ ለካስ ጌታ መንፈስ ቅዱስ ነው! ፍጥረቱን ሁሉ የሚመግበው እግዚአብሔር ነው።

ስለሆነም የብሉይ ኪዳን አማኞች እግዚአብሔር ሰብላቸውን እንዲያሳድግላቸው ወደ እርሱ መመልከታቸው ትክክል ነበር። «እንጀራን ከምድር ያወጣ ዘንድ ለምለሙን ለሰው ልጆች ጥቅም፥ ሣርንም ለእንስሳ ያበቅላል [መዝ (104)፡14]። በተስፋዬቱ ምድር ለበረከትና ለመርገም ምክንያት የሚሆኑ ነገሮች ምን እንደሆኑ በዘዳግም 28 ውስጥ ተጠቅሰዋል። እስራኤል የአምላኩን የእግዚአብሔርን ቃል ቢሰማ «የሆድህ ፍሬ፥ የምድርህም ፍሬ ... ብሩክ ይሆናል ... በምድርህ ላይ፥ በሆድህ ፍሬ፥ በከብትህ ፍሬ፥ በእርሻህም ፍሬ፥ እግዚአብሔር በጎነቱን በላይህ ያበዛል» (ዘዳ. 28፡4 ና 11)። እስራኤላውያን የሚያከብሩት የበኩራት ቀን በዓል እግዚአብሔር የበረከት ሁሉ ምንጭ እንደሆነ የሚያስገነዝቡ ነው፤ ዛሬም ደግሞ ምግብ ከመብላታችን በፊት ራሶቻችንን ዝቅ አድርገን እግዚአብሔርን ስናመሰግን፥ የሚያኖረን የሚቀልበንም እርሱ እንደሆነ ማረጋገጣችን ነው።

ያም ሆነ ይህ የሚባርክና የሚረገም የሚያድንና የሚቀጣም እግዚአብሔር ነው። ብሉይ ኪዳን ብዙውን ጊዜ ለእስራኤል የሚሆነውን የማዳን ሥራ መንፈስ ቅዱስ እንደፈጸመው ይናገራል። የጥፋት ውኃ ከመድረሱ በፊት ከክፉ አድራጎታቸው እንዲመለሱ ጥረት አድርጓል (ዘፍ. 6፡3)። አሁንም በዚህ ዘመን ሕዝቡን ለመመለስ ከጥፋት ውኃ በፊት እንዳደረገው እየጣረ መሆኑን አምናለሁ። ኢየሱስ «በኖኅ ዘመን እንደ ሆነ፥ በሰው ልጅ ዘመን ደግሞ እንዲሁ ይሆናል» (ሉቃስ 17፡26) ብሏል። ያን ጊዜ የነበረው ዓመፃና እልኸኛነት፥ ምግባረ ብልሹነትና ያደፈ ሕሊና፥ ዛሬም አለ። መንፈስ ቅዱስም ከዚህ ሁሉ ክፉ አድራጎት እንዲመለሱ ጥረቱን ይቀጥላል፤ ነገር ግን አብዛኛው የሰው ልጅ ሊሰማው አልፈለገም።

ባለፉት ዘመናት የእግዚአብሔርን ሕዝብ ለመታደግ መንፈስ ቅዱስ ብዙ ሰዎችን ተጠቅሟል። ለምሳሌ፥ በመጽሐፈ መሳፍንት ከተጠቀሱት ብቻ መንፈስ ቅዱስ፡- በጎቶንያል ላይ (3፡10)፥ በጌዲዮን ላይ

(6:34)፥ በዮናታሔ ላይ (11:29) እና በሳምሶን ላይ (13:25) ወርዶ ነበር።

በብሉይ ኪዳን፥ ስለመንፈስ ቅዱስ አሠራር ሰዎች የተጠቀሙባቸው ሦስት ዓባይነት ገለጻቸው የሚከተሉት ናቸው፡-

1. በሰዎች ላይ መጣ - «የእግዚአብሔርም መንፈስ በዘካርያስ ላይ መጣ» (2ኛ ዜና 24:20)።

2. በሰዎች ላይ አደረ - «መንፈሱም በላያቸው ባደረ ጊዜ ...» (ዘኁ. 11:25)።

3. ሰዎችን ሞላ - «... የእግዚአብሔርን መንፈስ ሞላሁበት» (ዘጸ. 31:3)።

መንፈስ ቅዱስ እስራኤልን ለማዳን የተጠቀመው በመሳፍንትና በነቢያት አማካኝነት ብቻ አልነበረም፤ ነገሥታትንም በማስነሣት ጭምር ነበረ እንጂ። ነገሥታት ሲነግሡ ዘይት የሚቀበቡት ምክንያት በመንፈስ ቅዱስ ኃይል እንደሚሠሩ ለማመልከት ነበር፤ ስለሆነም ሳሙኤል ዳዊትን ሲቀበው «የእግዚአብሔርም መንፈስ ከዚያ ቀን ጅምሮ በዳዊት ላይ በኃይል መጣ» (1ኛ ሳሙ. 16:13)።

ይሁንና ቀጣዩ ጥቅስ እንድናጤነው ግድ ይለናል። በመሳፍንት ዘመን ብዙውን ጊዜ የተመረጠው ሰው ሥራውን ሲፈጽም ወይም ደግሞ እግዚአብሔርን ለመስማትና ለመታዘዝ ሳይፈልግ ሲቀር መንፈስ ቅዱስ ይለየው ነበር፤ በመሆኑም፥ በ1ኛ ሳሙኤል 16:14 እንደተጻፈው የእግዚአብሔር መንፈስ ከሳኦል ርቆአል፤ ሶምሶንም ቢሆን በመሳፍንት 14:19 ላይ የነበረው ጉልበቱ በመሳፍንት 16:20 ላይ ተነጥቆበታል። ዳዊት የእግዚአብሔር መንፈስ እንዳይለየው በጣም ሰግቶ ስለነበር፥ «... ቅዱስ መንፈስህን ከእኔ ላይ አትውሰድብኝ» [መዝ. (51): 11] በማለት ጸለየ።

በርግጥ የእግዚአብሔር ማዳን የተገለጸው ሰው በቀበው ንጉሥ ሳይሆን፥ በመሢሔ ማለትም በተቀበው አማካኝነት ነበር። መሢሔ «የጌታ እግዚአብሔር መንፈስ በእኔ ላይ ነው ... እግዚአብሔር ቀብተኛል» እንደሚል ኢሳይያስ በትንቢቱ አስቀድሞ መዝግቦ ነበር (ኢሳ. 61:1)። ከ800 ዓመታት በኋላ ኢየሱስ በምኩራብ ለተሰበሰቡት ሁሉ ይህንን ክፍል አንብቦ፥ «ዛሬ ይህ መጽሐፍ በጀሮአችሁ ተፈጸመ አላቸው» (ሉቃስ 4:21)።

የእግዚአብሔር አብን የወልድንና እንዲሁም የመንፈስ ቅዱስን የሥራ ድርሻ በብሉይ ኪዳን ለመለየት ቀላል አይሆንም። ነገር ግን አንድ ነገር እናውቃለን። ኢየሱስ ክርስቶስ ከድንግል ግርያም ከመወለዱ በፊት ከጊዜ ወደ ጊዜ እንደ እግዚአብሔር መልአክ ራሱን ይገልጽ ነበር። በተጨማሪም የምናውቀው ነገር በብሉይ ኪዳን የእግዚአብሔር የስሙ አጠቃቀም በሥላሴ ውስጥ የሚገኙትን እያንዳንዳቸውን አባላት ሊያመለክት ይችላል።

እናጠቃልለው። ዓለም ከመፈጠሩ አስቀድሞ መንፈስ ቅዱስ በሥራ ላይ እንደነበረ አይተናል። ፍጥረቱን እንደሚመግብና ምድርን እንደሚያድስ ተመልክተናል። በብሉይ ኪዳን ዘመን፣ በተፈጥሮአዊው ዓለምና በመረጠው ሕዝብ መካከል ይሠራ እንደነበረ፣ ሕዝቡንም እንደሚመራቸውና (እንደሚታደጋቸው) በነገሥታት፣ በመሳፍንት፣ በነቢያትና በሌሎችም አማካኝነት ተመልክተናል። በመጨረሻም፣ የተቀባው ስለሚገለጽበት ቀን ተናግሯል።

የመንፈስ ቅዱስ ሥራ ከቤተልሔም እስከ በዓለ-ኃምሳ

አራቱ ወንጌላት በሚያካልሉት የጊዜ ገደብ ውስጥ፣ የመንፈስ ቅዱስ ሥራ የሚያካልለው በኢየሱስ ክርስቶስ ስብዕና ዙሪያ ነው። ሰው የሆነው አምላክ የተወለደው (ሉቃስ 1:35)፣ የተጠመቀው (ዮሐ. 1:32 ና 33)፣ የተመራው (ሉቃስ4:1)፣ የተቀባው (ሉቃስ 4:18፤ ዮሐዋ. 10:38) እና ኃይልን የተላበሰው (ማቴ. 12:27-28) በመንፈስ ቅዱስ ነበር። በመንፈስ ቅዱስ ስለ ኃጢአታችን ስርየት ራሱን አሳልፎ ሰጠ (ዕብ. 9:14)፤ በመንፈስ ኃይል ከሞት ተነሣ (ሮሜ 8:11)፤ በመንፈስ ቅዱስ ትእዛዛትን ሰጠ (ዮሐዋ. 1:2)።

ያለጥርጥር በጣም አስደናቂና አስደሳች ከሆኑት የወንጌል ምንባቦች አንዱ መልአኩ ለግርያም የተናገረው መልእክት ነው። «እንዲህ አላት፡- መንፈስ ቅዱስ በአንቺ ላይ ይመጣል፣ የልዑልም ኃይል ይጸልልሻል፤ ስለዚህ ደግሞ ከአንቺ የሚወለደው ቅዱስ የእግዚአብሔር ልጅ ይባላል» (ሉቃስ 1:35)። ተጠራጣሪ ሰዎች ወይም ትንሽ የሳይንስ እውቀት ያላቸው ጠቢባን ባለግመን ሊሳለቁ ይችሉ ይሆናል፤ ዳሩ ግን መልአኩ «ለእግዚአብሔር የሚሳነው ነገር የለምና» (ሉቃስ 1:37) በማለት ጥርጣሬን ሁሉ አስወግዷል።

እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ድንግሊቱን ልጅ እንድትወልድ ሊያደርጋት አይችልም ብሎ ግሰብ ለክርስቲያኖች ሞኝነት ነው። እግዚአብሔር በእርግጥ እግዚአብሔር ነው፤ የፈጠራትን ዓለም ይገዛል፤

ወደር በሌለው ኃይሉ ለማድረግ የሚሳነው ምንም ነገር የለም ብለን የምናምን ከሆነ፥ ድንግሊቱን እንድትወልድ ለማድረግ ምን ያግደዋል? በየዘመናቱ እግዚአብሔር የወደደውን ያደርጋል። መሢሔ ይወለድ ዘንድ ሲያቅድ ተአምራትን አደረገ። ከተለመደው የውልደት ሰንሰለት አንዲት ደረጃ ዘለለ፤ የሰው ተባቦታይ ድርሻ ከቶውንም አልታከለበትም። በድንግሊቱ ማኅየን ውስጥ የሠረጸው ሕይወት ሌላ ሳይሆን፥ በሥጋ የተገለጠው እግዚአብሔር ወልድ ራሱ ነበር። የድንግሊቱ መወለድ ሥጋ የለበሰው እግዚአብሔር እንጂ ሰው እንዳልሆነ ላቅ ባለ ሁኔታ የሚያመለክት ነበር። በአሁኑ ጊዜ አንዳንድ የሥነ-መለኮት ምሁራን ተብዬዎች፥ የኢየሱስን ሥጋ መልበስ በመካድ፥ መለኮትነቱን ወደ ዳር ገሽሽ ያደርጋሉ፤ በዚህም መንፈስ ቅዱስን ከሚሰድቡት ጋር ለመቆጠር ምንም አልቀራቸውም!

መንፈስ ቅዱስ ከበዓለ ኃምሳም በፊት እንኳ በደቀ መዛሙርቱ መካከል ይሠራ ነበር። ይህንን የምናውቀው ኢየሱስ ለደቀ መዛሙርቱ «እርሱ [መንፈስ ቅዱስ] ... ከእናንተ ዘንድ ስለሚኖር በውስጣችሁም ስለሚሆን እናንተ ታውቁታላችሁ» (ዮሐ. 14:17) በማለት ስለተናገረ ነው። ኢየሱስም ለኒቆዲሞስ «ሰው ከውኃና ከመንፈስ ካልተወለደ በቀር ወደ እግዚአብሔር መንግሥት ሊገባ አይችልም» (ዮሐ. 3:5) ብሏል። በተጨማሪም፥ «ዳግመኛ ልትወለዱ ያስፈልጋችኋል» (ዮሐ. 3:7) ብሏል።

እንዲያም ቢሆን በኢየሱስ ዘመን በሰዎች ዘንድ የነበረው የመንፈስ ቅዱስ አሠራር ከዛሬው ዘመን አሠራር ይለያል። ሐዋርያው ዮሐንስ የኢየሱስን ቃል አስመልክቶ በዮሐንስ 7:39 ላይ፥ «ይህን ግን በእርሱ [በኢየሱስ] የሚያምኑ ሊቀበሉት ስላላቸው ስለመንፈስ ተናገረ፤ ኢየሱስ ገና ስላልከበረ መንፈስ ገና አልወረደምና» ይላል።

ከላይ ያነሳነውን የአሠራር ልዩነት መጽሐፍ ቅዱስ ሙሉ ለሙሉ አልገለጠውም። ቢሆንም በበዓለ-ኃምሳ ቀን የወረደው የመንፈስ ቅዱስ ኃይል ከዚያ በፊት ከተቀበሉት ይልቅ እጅግ የሚበልጥ ነበር። ለማንኛውም፥ መንፈስ ቅዱስ በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ልደትና ሕይወት እንዲሁም በደቀ መዛሙርቱ ሕይወትና አገልግሎት በተለያየ ሁኔታና በተለያየ ደረጃ የሠራውን ሥራ ተመልክተናል።

የመንፈስ ቅዱስ ሥራ ከበዓለ-ኃምሳ እስከዛሬ

በሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ ወንጌላዊው ሉቃስ ስለ ኢየሱስ ወደ ሰማይ ማረግ ጽፏል (የሐዋ.1:9-11)። በምዕራፍ 2 ደግሞ መንፈስ ቅዱስ ወደዚህ ምድር ስለመውረዱ ዘግቧል (የሐዋ. 2:1-4)። ኢየሱስ እንዲህ ብሎ ነበር፡- «እኔ እንድሄድ ይሻላችኋል። እኔ ባልሄድ አጽኖኝ ወደ እናንተ አይመጣምና፤ እኔ ብሄድ ግን እርሱን እልክላችኋለሁ» (የሐ. 16:7)። ይህ የተስፋ ቃል በመፈጸሙ ነበር ጴጥሮስ ከፍ ከፍ ስላለው ኢየሱስ ለመናገር የበቃው። «ስለዚህ በእግዚአብሔር ቀኝ ከፍ ከፍ ብሎና የመንፈስ ቅዱስን የተስፋ ቃል ከአብ ተቀብሎ ይህን እናንተ አሁን የምታቶትንና የምትሰሙትን አፈሰሰው» (የሐዋ. 2:33)።

ከብዙ ዓመታት በፊት የኖረ አንድ የክፍለ-ዓለም አሳሽ፣ የሰሜንን ዋልታ ለማሰስ ጉዞ ጀምሮ ነበር። ለሁለት ከባድና የብቸኝነት ዓመታት በሰሜን ዋልታ አካባቢ ከቆየ በኋላ አጭር መልእክት የያዘ ደብዳቤ ጻፈ፤ ከርግብ ክንፍ ሥርም አስሮ 3200 ኪሎ ሜትሮች ርቀት እንድትበርና ኖርዌም ደርሳ መልእክቱን እንድታደርስ ለመልቀቅ ያዘገጃች ጀመር። እርግቧን ወደ ሰማይ ከመልቀቁ በፊት ዙሪያውን አማተረ። በዚያ ቦታ የሚታይ ወይም ዓይን የሚያርፍበት ፍጥረት አልነበረም። ከግግር በረዶ በስተቀር ምንም አልነበረም። በተረፈ ብርዱ አካል ይሠረሥራል። እርግቧን በእጁ መዳፍ ውስጥ ለጥቂት ጊዜ አቆያት። ልቧ ትር-ትር ሲል ተሰማው። ወዲያው በጨፈገገው ሰማይ ውስጥ ለቀቃት። እርግቧ ሦስት ጊዜ በአሳሹ አናት ላይ አንገሩን ከዞረች በኋላ ፊቷን ወደ ደቡብ አዙራ፣ በረዶ ከተጋገረበት ምድርና ውቅያኖስ በላይ፣ በጨፈገገው ሰማይ ውስጥ በረረች። ከብዙ መቶ ኪሎ ሜትሮች ጉዞ በኋላ እርግቧ በአሳሹ መኖሪያ ግቢ ውስጥ ወዲያ ወዲህ ትንጉራደድ በነበረችው በአሳሹ ሚስት ትከሻ ላይ አረፈች። እርሷም በእርግቧ መምጣት ምክንያት በሰሜን ዋልታ ጥቅጥቅ ባለ ጨለማ ውስጥ ያለው ባሏ ሥራውን በሰላም እየሠራ መሆኑን አረጋገጠች።

እንደዚሁም ከሰማይ የወረደው ርግብ መንፈስ ቅዱስም ለደቀ መዛሙርቱ ክርስቶስ በሰማያዊ ስፍራ በተቀደሰ መቅደሱ ውስጥ እንዳለ አረጋግጦላቸዋል። የመዋጀትን ሥራ ፈጽሟልና አሁን በእግዚአብሔር አብ ቀኝ ተቀምጧል። የመንፈስ ቅዱስ መውረድ የክርስቶስን የተስፋ ቃል መፈጸም ያመለክታል፤ የእግዚአብሔርም ጽድቅ ነቀፋ የሌለበት መሆኑን

ይመስከራል። ኢየሱስ ክርስቶስ እስከሚከብር ድረስ በሙላት ያልተገለጠው የመንፈስ ቅዱስ ዘመን እነሆ አሁን ተጀመረ።

መንፈስ ቅዱስ በበዓለ-ኃምሳ ቀን ከወረደ በኋላ እግዚአብሔር ከሰው ዘር ሁሉ ጋር ሲያደርግ የነበረው የግንኙነት መሥመር ተለወጠ፤ በማያወላዳም ሁኔታ ሌላ የግንኙነት ምዕራፍ ተከፈተ። ሁኔታው በክርስትና እምነት ውስጥ ከተከናወኑት አምስት ዋና-ዋና ክንውኖች አንዱ ሲሆን፤ እነርሱም የኢየሱስ በሥጋ መገለጥ፤ የመዋጀት ሥራ፤ ትንሣኤ፤ ዕርገትና የጳንጠቆስጤ ቀን ናቸው። ስድስተኛው ዓቢይ ነገር ደግሞ ገና የምንጠብቀው ነው።

የመጀመሪያ ክንውን፤ ክርስቶስ ሥጋ መልበሱ ነው፤ ይህም እግዚአብሔር የሰውን ልጅ ለማዳን «እውነተኛ» ሰው ሆኖ መገለጡን ያስገነዝበናል። የሁለተኛ ክንውን፤ የመዋጀት ሥራ ነው፤ ይህ እግዚአብሔር በጽድቁና በፍርዱ ጸንቶ ሳለ ኃጢአተኛን ለማጽደቅ እንደሚችል ያስታውሰናል። ሦስተኛ ክንውን፤ በትንሣኤው የሰው ልጅ ሦስት ጠላቶች ማለትም ሞት፤ ሰይጣንና ሲኦል በክርስቶስ ሞትና ትንሣኤ ድል መመታተቻቸውን ያስረዳናል። አራተኛ ክንውን፤ ወደ ሰማይ ማረጉ ነው፤ ይህም ደግሞ እግዚአብሔር አብ፤ የወልድን የመዋጀት ሥራ እንደተቀበለውና የጽድቅ መስፈርቶቹም እንደተሟሉ ያረጋግጣልናል። አምስተኛ ክንውን፤ የጳንጠቆስጤ ቀን ነው፤ ይህም እግዚአብሔር በመንፈስ ቅዱስ አማካኝነት በዚህ ዓለም በቤተ ክርስቲያንና በአማኞች ሕይወት ውስጥ ሆኖ ሊሠራ ያለውን ነገር ያመለክተናል።

የአይሁድ የዘመን አቆጣጠር በርካታ በሆኑ ዓመታዊ በዓላት የተሞላ ነው። ከበዓላቱ ሁሉ በተለይ ሦስቱ ልዩ ትኩረት ይሰጣቸዋል። በእነዚህም በሦስቱ በዓላት ወንዶች ሁሉ በአንድነት ሆነው በእግዚአብሔር ፊት ይቀርባሉ (ዘዳ. 16:16)። በዓላቱም፡- የፋሲካ በዓል፤ የዳስ በዓልና የበዓለ ኃምሳ (ጳንጠቆስጤ) በዓል ናቸው።

ፋሲካ የሚከበርበት ምክንያት እስራኤላውያን ከግብፅ ባርነት እግዚአብሔር በተአምራቱ ያወጣበትን ቀን ለማስታወስ ነው። በዕለቱ እስራኤላውያን «ነውር የሌለበትን» ጠቦት አርደው፤ በሚበላበት ቤት መቃን ላይ ደሙን ከቀቡ በኋላ ሥጋውን ጠብለው ይበሉ ነበር (ዘጸ. 12:5)። የጠቦቱም ደም ከእግዚአብሔር ፍርድ ያድናቸዋል። ይህ በብሉይ ኪዳን የነበረው ሥርዓት ግን ፋሲካችን ክርስቶስ በቀራንዮ መስቀል ላይ ደሙን ባፈሰሰበት ወቅት ተፈጽሟል «ፋሲካችን ክርስቶስ ታርዶአልና» ተብሎ ተጽፎአል (1ኛ ቆሮ. 5:7)። የዕብራውያን

መልእክት እንደሚያስተምረን፡ ከእንግዲህ የኮርማዎችና የፍየሎች ደም መሥዋዕት ለእኛ አስፈላጊያችን አይደለም። ኢየሱስ ክርስቶስ ለአንዴና ለዘላለም ራሱን በመሠዋት ደኅንነታችንን ፈጽሞልናል።

የዳስ በዓል፡- (ዳስ ማለት መጠለያ ወይም ድንኳን ማለት ነው) ከግብፅ ባርነት ወጥተው ከነዓንን ከመውረሳቸው በፊት በመንገድ ላይ እያሉ በዳስ የአሳለፏቸውን ዓመታት ለማሰብ የሚከበር በዓል ነው። የሚከበረውም በመከር ጊዜ ስለሆነ «የመክተቻ በዓል» በመባል ይታወቃል (ዘጸ. 23: 16)። ከግብፅ ባርነት ነፃ የማውጣቱ ሥራ ፍጻሜ የሚያገኘው ክርስቶስ ኢየሱስ ለእኛ ባደረገው ጽድቅ ከኃጢአት ባርነት ነፃ ስንወጣና በእርሱ ስንባረክም ነው። በዮሐንስ ወንጌል 7: 38 መሠረት ዝናብ ምድረ በዳን እንደሚያለመልም፡ ለአዝመራም አስፈላጊ እንደሆነ ሁሉ መንፈስ ቅዱስም እንዲሁ ጥማታችንን እንደሚያረካ ያስረዳናል።

በዓለ ጎምሳ፡- ከፋሲካ ጀምሮ ሰባት ሳምንታት ከተቆጠሩ በኋላ በማግስቱ ማለትም በጎምሳኛው ቀን ስለሚከበር፡ «የሳምንታት በዓል» በመባል ይታወቃል። በየጎምሳኛውም ቀን ስለሚከበር «ጳንጠቆስጤ» የሚለውን ስያሜ «ጎምሳኛ» ከሚለው የግሪክ ቃል ሊወርስ ችሏል። የጳንጠቆስጤ በዓል የሚከበረው በመከር መጀመሪያ ወቅት ነው። በዘኁልቁ 28: 26 «የበኩራት ቀን» በዓል ይለዋል። እንደ እውነቱ ከሆነ በአዲስ ኪዳን ውስጥ መንፈስ ቅዱስ የመጣበት ዕለተ-ጳንጠቆስጤ «የበኩራት ዕለት» ነበር፡ ምክንያቱም እስከ ክርስቶስ ዳግም ምጽአት የሚቆየው የእግዚአብሔር መከር በዚህ ዓለም የተጀመረበት ቀን ነውና። የአዲስ ኪዳን በዓለ ጎምሳ የዘመናችን የመንፈስ ቅዱስ ሥራ የተጀመረበትን ቀን በይፋ ያረጋግጥናል። ደቀ መዛሙርቱ በኢየሱስ መሪነት ሥር እንደነበሩ ዛሬም መንፈስ ቅዱስ አማኞችን ይመራቸዋል። ኢየሱስ ዛሬ በምድር ላይ በአካል ባይመላለስም እንኳ በላይ በሰማያት ሆኖ የክርስቶስን ህልውና በሚያረጋግጥልን በመንፈስ ቅዱስ አማካኝነት ምሪቶቹን ያስተላልፋልናል። ከዕለተ-ጳንጠቆስጤ ጀምሮ መንፈስ ቅዱስ በመጀመሪያውና በሁለተኛው የኢየሱስ ምጽዓት መካከል ድልድይ ሆኖ ያገለግላል። ቀጥሎ ባሉት ገጾች ላይ እንደምንመለከተው፡ ክርስቶስ በዚህ ዘመን ያለውን ሁሉ የሚያከናውነው መንፈስ ቅዱስ ነው።

ክርስቲያን ከሆንሁ ከጥቂት ጊዜ በኋላ ስለ መንፈስ ቅዱስ ማጥናት እንደጀመርሁ፡ ራሴን በራሴ ከጠየቅኳቸው ጥያቄዎች መካከል አንዱ «መንፈስ ቅዱስ መምጣት ያስፈለገው ለምንድን ነው?» የሚል ነበር። መጽሐፍ ቅዱስን ሳጠና መልሱን ብዙ ሳልቆይ አገኘሁት። አዎ፡ መንፈስ

ቅዱስ የመጣው ቀጥለን እንደምንመለከተው፡ በዓለም፡ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ እንዲሁም በእያንዳንዳችን ሕይወት ውስጥ የሚፈጽመው ሥራ ስለነበረው ነው።

የመንፈስ ቅዱስ ሥራ በዚህ ዘመን

መንፈስ ቅዱስ በዓለም ውስጥ ጣምራ ተግባራት አሉት፤ አንደኛው፡- ስለ ኃጢአት፡ ስለ ጽድቅና ስለ ፍርድ ሊወቅስ ነው (ዮሐ. 16፡7-11)። መጽሐፍ ቅዱስ እንደሚያስተምረን ከልምድም እንደምናውቀው «ሁሉ ኃጢአትን ሠርተዋልና የእግዚአብሔርም ክብር ጎድሉአቸዋል» (ሮሜ 3፡23)። ኃጢአተኛ ሰው የዘላለም ሕይወት ሊያገኝ አይችልም። እያንዳንዱ ከሰው ዘር የተወለደ ሁሉ ከአዳም ውድቀት ኃጢአትን ወርሷል። ማንም ቢሆን ከአዳም ከተወለደ የኃጢአት ዘር በውስጡ አለ። ዘሩም፡ በዕድሜው የኃጢአት ፍሬዎችን ሲያሳፍሰው ይኖራል። በኃጢአትና ኃጢአቶች መካከል ልዩነት ይታያል። ኃጢአት ዘሩ ሲሆን፡ ኃጢአቶች ፍሬው ነው።

ዳሩ ግን ሰው፡ እጅግ የጠለቀው ችግሩ ኃጢአት እንደሆነ፡ ወይም ኃጢአቱም ከአምላኩ ጋር ኅብረት እንዳያደርግ እንደከለከለው ላያውቅ ይችላል፤ ስለዚህም ስለ ኃጢአቱ ሊወቅሰውና ሊያስገነዝበው የሚችለው መንፈስ ቅዱስ ብቻ ነው። ይኼ ካልሆነ በስተቀር ሰው ወደ ደኅንነት ሊመጣና ደኅንነትን ሊያውቅ አይችልም። በታላላቅ የወንጌል ጉባኤዎቻችን አንዳንድ ሰዎች፡ ቡጢአቸውን ጨብጠው ሊያስፈራሩኝ ይከጅላሉ። እነዚህ ሰዎች በእርግጥ በእኔ ላይ ምንም ጥላቻ የላቸውም፤ ይህንን አውቃለሁ፤ ነገር ግን መንፈስ ቅዱስ ኃጢአታቸውን አሳይቶአቸዋል፤ ስለ ኃጢአታቸውም ወቅሷቸዋል ማለት ነው። እንዲህ ያሉ ሰዎች ከትንሽ ጊዜ በኋላ ወደ ክርስቶስ መምጣታቸው አይቀርም።

መንፈስ ቅዱስ ሰዎችን ስለ ኃጢአታቸው ወቅሶ ብቻ አይተዋቸውም፤ ኢየሱስ የእግዚአብሔር ጽድቅ እንደሆነም ይነግራቸዋል እንጂ። መንፈስ ቅዱስ ኃጢአተኞችን ከኃጢአት ማምለጫ የሆነው ኢየሱስ መንገድ፡ እውነትና ሕይወት እንደሆነ፡ ከእርሱም በቀር ወደ አብ የሚመጣ እንደሌለ ያመለክታቸዋል።

ደግሞም መንፈስ ቅዱስ ስለፍርድ ዓለምን ይወቅላል፤ ምክንያቱም የዚህ ዓለም ገዢ ስለተፈረደበትና ማንም ቢሆን እግዚአብሔር የሰጠውን የዘላለም ሕይወት ባይቀበል ከፍርዱ ስለማያመልጥ ነው። ሐዋርያው ጳውሎስ በንጉሥ አግሪጳ ፊት ቆሞ ሲመሰክር፡ በደማስቆ መንገድ ላይ

ጌታ በተገለጠለት ጊዜ እግዚአብሔር የአገልግሎቱን ዓይነት እንደነገረው፡- «... ከጨለማ ወደ ብርሃን ከሰይጣንም ሥልጣን ወደ እግዚአብሔር ዘወር እንዲሉ ዓይናቸውን ትከፍት ዘንድ፤ ...» በማለት ይገልጻል (ዮሐዋ. 26: 18)።

ኢየሱስ ክርስቶስ በመስቀል ላይ በምተባት በዚያች ሰዓት፤ ሰይጣን የሽንፈት ሽንፈት ደርሶበታል። ጋዜጦችን ስናነብ፤ ዜና ስንሰማ ወይም ቴሌቪዥን ስንመለከት «የት አለ ታዲያ ሰይጣን የተሸነፈው?» እንል ይሆናል፤ ነገር ግን ሰይጣን ቢዋጋም በመሠረቱ የተሸነፈ ጠላት ነው። ሰይጣን አሁንም ቢሆን፤ መታገሉን አልተወም፤ ቢሆንም ለመጨረሻ ጊዜ ከምድር ላይ የሚወገድበት ሰዓት ቅርብ ነው። እስከዚያው ግን ክፉ አድራጎቱን ይቀጥላል። አዳዲስ አጋንንት በመላው ዓለም እየተሠራጨ መሆናቸው በክርስቲያኖች ዘንድ በሚገባ የታወቀ ነው። ብልግና፤ ስድነት፤ ጭካኔና ሌሎችም በመቶ የሚቆጠሩ አደገኛ ሁኔታዎች በመላው ዓለም እየተስፋፉ ናቸው። ምናልባት ከኖህ ዘመን ክፋት የባለ ሁኔታ የሚታይበት ነው ለማለት ያስደፍራል። መንፈስ ቅዱስ የመጣው፤ ወደ በኋላ እንደምንመለከተው፤ በመጽሐፍ ቅዱሳዊ ትንቢት ላይ ጥልቅ ተሳትፎ ስለነበረው፤ እነዚህኑ ነገሮች ሊያሳየን ነው።

የመንፈስ ቅዱስ ሥራ ዓለምን ስለ ኃጢአት፤ ስለ ጽድቅና ስለ ፍርድ በመውቀስ ብቻ የተወሰነ አይደለም። ሁለተኛው ሥራው የዓመፅን ሥራ ማገድና መከልከል ነው። ይኸውም የእግዚአብሔርን ጽድቅ መጠበቅ ነው። «የዓመፅ ምሥጢር እስከ አሁን ይሠራልና፤ ብቻ ከመንገድ እስኪወገድ ድረስ አሁን የሚከለክል አለ» (2ኛ ተሰ. 2: 7)።

መንፈስ ቅዱስ በዚህች ምድር ላይ ባይኖር ኖሮ ይህች ዓለም ገሃነም ትሆን እንደ ነበር መጽሐፍ ቅዱስ ይናገራል። የማያምነው ዓለም፤ የዓመፅ ሥራ በመንፈስ ቅዱስ ኃይል መታገዱን አይረዳውም።

ወደ ዘመኑ ፍጻሜ መጨረሻ በተጠጋን መጠን፤ መንፈስ ቅዱስ ከዓለም ቀስ በቀስ እየወጣ ስለመሆኑ በአውሮጳም ሆነ በአሜሪካ የአነጋገርኳቸው በርካታ የሥነ-መለኮት ምሁራን ይስማማሉ። መንፈስ ቅዱስ ፈጽሞ በወጣ ጊዜ ግን «የገሃነም በሮች ይከፈታሉ»። አሁን ጭላንጭሉን ብቻ እንደምናየው ሳይሆን ያኔ በዓለም ላይ ጦርነት፤ ዓመፃ፤ የምድር መናወጥ ግብረ-ሰዶም፤ ጥላቻ፤ ፍርሃት የሰው ዘር ራሱ በሠራው የሲኦል ረመጥ ይሠቃያል። መንፈስ ቅዱስ ፈጽሞ በወጣ ጊዜ በክርስቶስ ዳግም ምጽአትና በስማያዊ ሠራዊቱ ድል እስከሚመታ ድረስ፤ የክርስቶስ ተቃዋሚ ለአጭር ጊዜ ይህችን ዓለም ረግጦ ይገዛል።

በተጨማሪም መንፈስ ቅዱስ፥ ኢየሱስ በተራራው ስብከቱ የምድር ጨው፥ የዓለም ብርሃን ብሎ በጠራቸው የእግዚአብሔር ሕዝብ አግካኝነትም ይሠራል (ማቴ. 5: 13-14)። ብርሃንና ጨው የክርስቲያኖች ምሳሌዎች ናቸው፤ ምክንያቱም ሳይታወቅባቸው በሁኔታዎች ላይ ለውጥ ስለሚያደርጉ ነው። ጨውና ብርሃን ክርስቲያኖች በኅብረተሰቡ ውስጥ ስለሚያስከትሉት አዎንታዊ ተጽዕኖ መልካም ነገርን ያመለክታሉ። እኛ ክርስቲያኖች በቁጥር አነስተኞች ሆነን ሳለ፥ በየምክንያቱም ተከፋፍለንና እግዚአብሔርንም እንደሚገባ መታዘዝ ሳይቻለን፥ በኅብረተሰቡ መካከል ምን ዓይነት ተጽዕኖ እንደምናደርግ መገመት ያስቸግረናል። ቢሆንም በመንፈስ ቅዱስ ኃይል፥ ክፉውን እያሰርን መልካሙን ልናደርግ እንችላለን።

ወደነዚህ ትርጉም አዘል ምሳሌዎች እንመለስና ጨውና ብርሃን በቤታችንም ያስፈልጉናል። ብርሃን ጨለማውን ይገፋል፤ ጨውም ምግብን እንዳይበላሽ ያደርጋል። መጽሐፍ ቅዱሳችን፥ የመጨረሻው ቀን በቀረበ መጠን የዚህ ዓለም ጨለማ እየባሰ ይሄዳል ይለናል። ዓለም የራሷ የሆነ ብርሃን የላትም፤ ወደማያቋርጥ ብልሽት እንደምትፈጥን ግልጽ ነው፤ ነገር ግን ጌታ ኢየሱስ እርሱን የምንከተል ሁሉ፥ ምንም ያህል ጥቂት ወይም ደካማ ብንሆን እንኳ ይህችን ዓለም ከብልሽት ለማዳን ጨው እንድንሆን በቃሉ አስተምሮናል። በዚህች ድቅድቅና መንፈሳዊ ጨለማ በተጫናት ዓለም ውስጥ፥ ብርሃን ሊሆኑ የሚችሉት በሥራ ላይ የሚገኙ ክርስቲያኖች ብቻ ናቸው። የብሉይ ኪዳንን ነቢያት ሕይወት ስናጠና በክፉዎች ላይ ልዩ ፍርድ የመጣው ጸድቃን በመጥፋታቸው እንደሆነ እንመለከታለን።

ይህንን በተረዳን መጠን ምን ያህል ኃላፊነት እንደተጣለብን እናውቃለን። ዓለም ብርሃን እየበራ እንዳለ የምትገነዘበው መልካሙ ሥራችንን በመመልከት ብቻ ነው። ለዚህም ነው ክርስቶስ ጨው ድንጋይ እንዳይሆንና ብርሃኑም ጨለማ እንዳይወርሰው ያስጠነቀቀን፤ ነገር ግን ጌታ እንዲህ አለ፡- «ብርሃናችሁ እንዲሁ በሰው ፊት ሁሉ ይብራ» (ማቴ. 5: 16)። እኔና እናንተ ይህንን ሚና በታማኝነት ብንጫወት፥ የመጠቀና ሰላማዊ የሆነ ማኅበራዊ ለውጥ በአንዲት ቀን በዓለም ላይ በተከሰተ ነበር። እኛ ክርስቲያኖች ኃይል የሌለን ሰዎች አይደለንም። አሁን በዚህ ዓለም ውስጥ እንኳን እያለን የእግዚአብሔር ታላቅ ኃይል በእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ አግካኝነት በሕይወታችን ውስጥ ይሠራል።

የመንፈስ ቅዱስ ሥራ በቤተ ክርስቲያን

መንፈስ ቅዱስ በዓለም እንደሚሠራ ሁሉ በቤተ ክርስቲያንም ውስጥ ይሠራል። ስለ ቤተ ክርስቲያን ስናገር፡ ፕረስቢቴሪያን፡ መጥምቃውያን፡ የእንግሊዝ ቤተ ክርስቲያን፡ ሉተራን፡ ጳንጠቆስጤ፡ ካቶሊክ፡ ኦርቶዶክስ፡ ቃለ ሕይወት፡ ሙሉ ወንጌል፡ መካነ-ኢየሱስ ... ማለት አይደለም፤ ነገር ግን የክርስቶስ አካል ስለሆኑት እውነተኞች አማኞች መናገሪያ ነው። «ቤተ ክርስቲያን» የሚለው በግሪክ «በአንድ ላይ የተጠሩ» የሚል ትርጉም ያዘለ ነው።

በብሉይ ኪዳን ዘመን፡ ቤተ ክርስቲያን በዓይነ-ርግብ ምሥጢር የተሸፈነች ብትሆንም፡ ኢሳይያስ ግን እንዲህ ብሎ አውጆ ነበር፡- «ስለዚህ ጌታ እግዚአብሔር እንዲህ ይላል፡- እነሆ፡ በጽዮን ድንጋይ ለመሠረት አስቀምጣለሁ፤ የተፈተነውን፡ የከበረውን፡ መሠረቱ የጸናውን የማዕዘን ድንጋይ የሚያምን አያፍርም» (ኢሳ. 28:16)። አዲስ ኪዳን ደግሞ ስለ ክርስቶስ ሲናገር፡ የቤተ ክርስቲያኑ «ጽኑ መሠረት» እንደሆነና አማኞችም ሁሉ ወደ ተቀደሰው መቅደስ በጌታ የሚሠሩ ትናንሽ የሕፃን ድንጋዮች እንደሆኑ ይናገራል (1ኛ ጴጥ. 2:5)። ክርስቶስ የአጽናፈ አቀፋዊት (ዩንቨርሳል) ቤተ ክርስቲያን ራስ ነው፤ ስለዚህም ደግሞ የእያንዳንዱ የክርስቶስ አጥቢያ ማኅበረ-ምእመናን ራስ ነው። እያንዳንዱም ኃጢአቱን የተናዘዘና ክርስቶስ ኢየሱስን እንደ ግል አዳኙ አድርጎ የተቀበለ ሁሉ ቤተ ክርስቲያን ለተባለችው የክርስቶስ አካል አባል ነው። ቤተ ክርስቲያን ከሃይማኖታዊ ድርጅት በጣሙን ትልቃለች፤ ቤተ ክርስቲያን ክርስቶስ ራስ የሆነላት አካል ነች፤ የክርስቶስ ሕይወት በያንዳንዱ አማኝ ውስጥ እየሠራ፡ ሕያው ሆኖ ትኖራለች።

በዚህ ውስጥ የመንፈስ ቅዱስ ሚና ምንድን ነው? በመጀመሪያ ደረጃ፡ ቤተ ክርስቲያን በመንፈስ ቅዱስ አማካኝነት ወደ ሕልውና እንደመጣች መጽሐፍ ቅዱስ አሳምሮ ይነግረናል፡- «አይሁድ ብንሆን የግሪክ ሰዎችም ብንሆን ባሪያዎችም ብንሆን ጨዋዎችም ብንሆን እኛ ሁላችን በአንድ መንፈስ አንድ አካል እንድንሆን ተጠምቀናልና። ሁላችንም አንዱን መንፈስ ጠጥተናል። አካል ብዙ ብልቶች እንጂ አንድ ብልቅ አይደለምና» (1ኛ ቆሮ. 12:13-14)።

በሁለተኛ ደረጃ፡ እግዚአብሔር በመንፈሱ አማካኝነት በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ይኖራል። «በእርሱም [በክርስቶስ] እናንተ ደግሞ ለእግዚአብሔር መኖሪያ ለመሆን በመንፈስ አብራችሁ ትሠራላችሁ»

(ኤፌ. 2:22)። በዛሬው ዘመን እግዚአብሔር የሰው እጆች በሠሩት መቅደስ አይኖርም፤ ነገር ግን በምንሰበሰብበት ወቅት እግዚአብሔር በእርግጥ በህልውናው በመካከላችን እንደሚመላለስ ብንረዳ፥ አምልኮአችን ፍሬ ያለው ይሆናል።

በአንድ ነጥብ ላይ የመንፈስ ቅዱስንና የጌታ ኢየሱስን ግንኙነት ግልጽ ማድረግ ያሻል። ቅዱሳን መጻሕፍት «ክርስቶስ በእናንተ ውስጥ» የሚሉትን አባባል አንዳንድ ክርስቲያኖች ሙሉ ለሙሉ አይረዱትም። ሰውና አምላክ እንደመሆኑ፥ ኢየሱስ በከበረ አካል ውስጥ ይኖራል፤ ስለዚህም ኢየሱስ ባለበት፥ አካሉም ደግሞ በዚያ መኖር አለበት። በዚህ ዓይነት እንደ ሥላሴ ሁለተኛ አካል፥ ኢየሱስ አሁን በሰማያዊ ስፍራ በአብ ቀኝ ተቀምጧል።

ለምሳሌ፥ «ክርስቶስ በእናንተ ውስጥ ቢሆን ሰውነታችሁ በኃጢአት ምክንያት የሞተ ነው» (ሮሜ 8:10) የሚለውን ወይም ደግሞ በገላትያ 2:20፥ «ክርስቶስ በእኔ ይኖራል» የሚለውን ልብ በል። በእነዚህ ሁለት ጥቅሶች ብቻ እንኳ መንፈስ ቅዱስ በእኛ ውስጥ ቢኖር ክርስቶስም በእኛ ውስጥ እንደሚኖር በግልጽ እንረዳለን። ክርስቶስ በልባችን ውስጥ የሚኖረው በእምነት ነው፤ ነገር ግን በእርግጥ በልባችን የሚኖረው የሥላሴ አንዱ አካል የሆነው፥ ወልድ እንደገና ተመልሶ እስከሚመጣና በዓይናችንም እስከምናየው ድረስ እርሱ የላከልን መንፈስ ቅዱስ ነው።

ብዙ ጊዜ አለመታደል ሆኖ የመንፈስ ፍሬ ለማፍራት ተሳናቸው እንጂ፥ አማኞች በእርግጥ የመንፈስ ቅዱስ ማደሪያዎች ናቸው። እነርሱን እንደገና ማነቃነቅና አዲስ ሕይወት እንዲኖሩ ማነሣሣት ያስፈልጋል። እንዲህ ያለው አሳብ ቤቴ ድረስ የመጣልኝ በአቡነ ፌስቶ ከቨንጀራ ኃይል የተሞላ መልእክት አማካኝነት ነው። ምሥራቅ አፍሪቃን ስለ አንቀሳቀሰው መነቃነቅ (ሪቫይቫል) በመጽሐፋቸው ውስጥ ሲጽፉ እንዲህ አሉ፡- «ለደነዘዘችና ለሞተች ቤተ ክርስቲያን እንደገና እንድታንሠራራ ሕይወት ሊዘራበት ስለሚችለው፥ ስለ መንፈስ ቅዱስ ታላቅና አስገራሚ ሥራ ላካፍላችሁ እወዳለሁ። ... ብትፈልጉ መታደስ በሉት ወይም ዳግም ሕይወት መዝራት ብላችሁ ሰይሙት። ... ጌታ ኢየሱስ በትንሣኤው ኃይል እንደ ደረቁ አጥንቶች የተበታተነችውን ቤተ ክርስቲያን በመንፈስ ቅዱስ አማካኝነት ሊጎበኝ ጀመረ። ከወንጌላውያን ቤተ ክርስቲያንም ውስጥ ሆናችሁ በድርቀት መመላለሳችሁ አንዳንዶቻችሁን ሊያስደንቃችሁ ይችላል። አዎን ይቻላል። ከዚያም ኢየሱስ ክርስቶስ በመጣ ጊዜ ... በቀላል የወንጌል ቃልና በመንፈስ ቅዱስ ኃይል፥ ወንዶችና ሴቶችን

እኔንም ጭምር ተለያይተን ከነበርንበት የሁሉ ነገር እምብርት ወደሚሆን ወደ መስቀሉ ሥር አሰባሰበን። የምሥራቅ አፍሪቃ መነቃቃት (ሪቫይቫል) ዋናው ርእሰ (መስቀሉ) የሚል ነበር፤ በእርግጥም መስቀሉ ያስፈልገን ነበር። ... መንፈስ ቅዱስ ወንዶችና ሴቶች ልጆቹን ተለያይተን ከነበርንበት ሰበሰበን፤ ለወጠን፤ ኃጢአት ሁሉ በእግዚአብሔር የፍቅር ዕይታ ፊት ያው ኃጢአት ነበርና ልብ ሁሉ ቀለጠ።»²

ለምሳሌ፡ እኔ በፍሉሪዳ የሚኖር አንድ የቤተ ክርስቲያን መጋቢ የሆነ ወዳጅ አለኝ። የተማረና በአሜሪካ አገር ውስጥ ዝነኛ ከሆኑትም የምሥራቅ ዩኒቨርሲቲዎች ከአንደኛው የተለያዩ ዲግሪዎችን የተቀበለ ሰው ነው። በኒው ኢንግላንድ ባለች ቤተ ክርስቲያን በመጋቢነት አገልግሏል። በጣም የተማረ ከመሆኑ የተነሣ፡ የልብ እምነቱ ጭራሽ ባይሟጠጥም፡ እግዚአብሔርን ልናውቀው አንችልም ወደሚሉት «ናስቲኮች» እያዘነበለ መጥቶ ነበር።

በኒው ኢንግላንድ የነበረችው ቤተ ክርስቲያን ዕለት ዕለት እየመነመነች መሄዷን እንደ ተመለከተ ይናገራል። በአገልግሎቱም ውስጥ ምንም ኃይልና ሥልጣን አይታይም ነበር። በዚህ ዓይነት ጥቂት ጊዜያትን ከአሳለፈ በኋላ መጽሐፍ ቅዱስ አንዳች እንከን የማይወጣለት የሕያው እግዚአብሔር ቃል መሆኑን እንደ አዲስ ተቀበለ። ወዲያውም ኃይል ያለውን ሕይወት መኖርና መስበክ ጀመረ። የመንፈስ ቅዱስ ፍሬ በሕይወቱ ታየ፤ አገልግሎቱም በመንፈሳዊ ኃይል ተሞላ። ቤተ ክርስቲያኑ እንደ እንቡጥ ጽጌሪዳ ስታብብ በዓይኑ ለማየት በቃ። ስብከቱን ለመስማት ከየአካባቢው ብዙ ሰዎች ወደ ቤተ ክርስቲያኑ መሄድ ጀመሩ።

ሦስተኛ ደረጃ፡ መንፈስ ቅዱስ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ለሚገኙ ሰዎች ስጦታን ያድላል። ስጦታውም፡ «... ቅዱሳን አገልግሎትን ለመሥራትና ለክርስቶስ አካል ሕንፃ ፍጹማን ይሆኑ ዘንድ» የሚያገለግል ነው (ኤፌ. 4፡12)። ስለነዚህ ስጦታዎች ወደ መጨረሻ በዝርዝር እስከምንመለከት ድረስ፡ መንፈስ ቅዱስ ለእያንዳንዱ ክርስቲያን፡ ክርስቶስን እንደ ግል አዳኙ አድርጎ በተቀበለበት ጊዜ ስጦታን እንደሚሰጥ ገልጾ ማለፉ በቂ ነው። ማንም ክርስቲያን የሆነ ሰው ስጦታ የላኝም ለማለት አይችልም። እያንዳንዱ ክርስቲያን ቢያንስ አንድ ስጦታ ከመንፈስ ቅዱስ ተሰጥቶታል። የዚህ ዘመን ቤተ ክርስቲያን ድክመት ግን የአማኞችን የጸጋ ስጦታ ለይቶ ለማወቅ፡ ለማሳደግ፡ በሚገባም ለመጠቀም አለመቻሏ ነው።

በአሜሪካ ምዕራብ ዳርቻ የሚኖር አንድ የቤተ ክርስቲያን መጋቢ የሆነ ወዳጅ አለኝ። በአንድ ሰንበት ቅጽ አዘጋጅቶ ለምእመናኑ ከአደለ በኋላ እንዲህ አላቸው፡- «የሚቀጥለውን ሳምንት መንፈስ ቅዱስ ለእያንዳችሁ ምን ስጦታ እንደሰጣችሁ በማጥናት፤ በማሰብና በመጸለይ እንድታሳልፉ እፈልጋለሁ። ከዚያም ቅጹን ሙሉ። የዛሬ ሳምንት እሑድ ጠዋት ስትመጡ የሞላችሁትን ቅጽ እንሰበስባለን።» በቀጣዩ እሑድ ከአራት መቶ የሚልቁ ሰዎች ስጦታቸውን ጽፈው መጡ። አንዳንዶቹ አንድ ስጦታ፤ አንዳንዶቹም ሁለትና ሦስት ስጦታዎችን ጽፈው ነበር። ቀሪዎቹም ስለዚህ ጉዳይ ገና እርግጠኞች እንዳለሆኑ ገለጹ። ያም ሆነ ይህ፤ ከዚያን ቀን ጀምሮ ቤተ ክርስቲያኗ ተንቀሳቀሰች። የጸጋ ስጦታዎች በአገልግሎት ላይ መዋል ጀመሩ። በአገልግሎቱም ቤተ ክርስቲያኗ የተለወጠች፤ የምታድግና በመንፈስ የታደሱ አባላት የሚገኙባት ሆነች። እስከዚያን ጊዜ ድረስ ምእመናኑ፤ መጋቢው ሁሉም ዓይነት ስጦታ እንዳለውና ሁሉንም ሥራ እንዲሠራ ይጠብቁ ነበር። እነርሱ ተመልካቾች ብቻ ነበሩ፤ አሁን ግን መጋቢው በጸጋ ስጦታው ለማገልገል የሚጥረውን ያህል እነርሱም በስጦታቸው ለማገልገል መትጋት እንዳለባቸው ገባቸው፤ ኃላፊነትም የሚሰማቸው ሆኑ።

የመንፈስ ቅዱስ ሥራ በአማኝ ሕይወት ውስጥ

መንፈስ ቅዱስ በዓለምና በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚያከናውነውን ሥራ እንደ ተመለከትን ሁሉ፤ አሁን ደግሞ በአማኝ ሕይወት ውስጥ የሚኖረውን ድርሻ እናያለን። በመጀመሪያ መንፈስ ቅዱስ የክርስቲያንን አእምሮ ያበራል፡- «መንፈስም የእግዚአብሔርን ጥልቅ ነገር ስንኳ ሳይቀር ሁሉን ይመረምራልና ለእኛ እግዚአብሔር በመንፈሱ በኩል ገለጠው» (1ኛ ቅሮ. 2: 10)። «የእግዚአብሔር ፈቃድ እርሱም በጎና ደስ የሚያሰኝ ፍጹምም የሆነው ነገር ምን እንደሆነ ፈትናችሁ ታውቁ ዘንድ በልባችሁ መታደስ ተለወጡ እንጂ ይህንን ዓለም አትምሰሉ» (ሮሜ 12: 2)። «በአእምሮአችሁም መንፈስ ታደሱ» (ኤፌ. 4: 23)።

የተለወጠ አእምሮአችንን እግዚአብሔር ለተሻለ ነገር እንዲያሳድገው፤ በሚያስገነዝብ ትንሽ መጽሐፋቸው ጆን አር ደብልዩ እስቶት እንዲህ ይላሉ፡- «ማንም ቢሆን ቅዝቃዜ የሞላውን፤ ደስታ የራቀውንና በእውቀታቸው የሚመኩበትን ክርስትና አይፈልግም። ይህንን ስንል ግን (ሊቅነትን ወይም እውቀትን) ፈጽመን እንጣል ማለት ነው? ቅንዓት የሌለው እውቀት እውቀት የሌለው ቅንዓት አይስጠን ጌታ!

የእግዚአብሔር ዓላማ ሁለቱንም አመዛዝን እንድንይዝና በእውቀት የሚመራ ቅንዓት እንዲሁም ቅንዓት ያለው እውቀት እንዲኖረን ነው። ዶክተር ጆን ማከይ የፕሪንስተን መንፈሳዊ ኮሌጅ (ሴምቴሪ) ፕሪዝደንት በነበሩበት ጊዜ እንዲህ ብለው ሲናገሩ ሰምቼ ነበር፡- «ማስተዋል የሌለው መስጠት በተግባር አክራሪ ያደርጋል፤ መስጠት የሌለው ማስተዋል ደግሞ በተግባር ሁሉ ሽባ ያደርጋል»³።

«በፍጹሟው ላይ ወሳኙ ነገር (መሠረታዊ የእምነት ትምህርት (ዶክተሪን))⁴ ሳይሆን ልምድ ነው» በማለት የስሕተት አስተሳሰብ የሚያስተጋቡትን ሰዎች በተመለከተ ዶክተር እስተት፡ «ይኼማ የራሳችንን ልምድ ከተገለጠው የእግዚአብሔር ቃል በላይ ማድረጋችን ነው» በማለት ፋርሽ ያደርጋሉ። የእግዚአብሔርን ነገር እንዳንረዳ አእምሮአችንን የጋረደውን የሰይጣን አዚም መግፈፍና የእግዚአብሔርን ነገር ለመረዳት በሚያስችል መልኩ ግብራት የመንፈስ ቅዱስ ሥራ ነው። ይኼ ደግሞ በተለይ የሚሆነው በመንፈስ ቅዱስ ምሪት የተጻፈውን የእግዚአብሔርን ቃል ስናነብና ስናጠና ነው።

ሁለተኛ፡ መንፈስ ቅዱስ የአማኝን አእምሮ ብሩህ ማድረግ ብቻ ሳይሆን፤ በአማኙም ሰውነት ውስጥ ይኖራል። «ወይስ ሥጋችሁ ከእግዚአብሔር የተቀበላችሁት በእናንተ የሚኖረው የመንፈስ ቅዱስ ቤተ መቅደስ እንደሆነ አታውቁምን? በዋጋ ተገዝታችኋልና ለራሳችሁ አይደላችሁም፤ ስለዚህ በሥጋችሁ እግዚአብሔርን አክብሩ» (1ኛ ቆሮ. 6:19-20)።

በእኛ በክርስቲያኖች ሰውነት ውስጥ እግዚአብሔር በመንፈስ ቅዱስ አማካኝነት በእርግጥ እንደሚኖር ብንገነዘብ፤ ስለምንበላውና ስለምንጠጣው፤ ስለምንመለከተውና ስለምናነበው ነገር ሁሉ ምን ያህል ጥንቃቄ ባደረግን ነበር። ጳውሎስ «ነገር ግን ለሌሎች ከሰበክሁ በኋላ ራሴ የተጣልሁ እንዳልሆነ ሥጋዬን እየጉሰምሁ አስገዛዋለሁ» (1ኛ ቆሮ. 9:27) ማለቱ፤ በእግዚአብሔር ፊት ምናልባት የተናቀ ሆኖ እንዳይገኝ በማሰብ ነው። በእውነት ይኼ ቃል እኔና እናንተ ለንስሐ እንድንበረከክ የሚጋብዝ ነው።

በዚህ ምዕራፍ ውስጥ መንፈስ ቅዱስ በአማኞች ሕይወት ውስጥ እንዴት እንደሚሠራ ሙሉ ለሙሉ ለመናገር አልሻም። ለምሳሌ፡ መንፈስ ቅዱስ አማኞችን ያጽናናል (የሐዋ. 9:31)፤ ወደ እውነት ሁሉ ይመራል (የሐ. 16:13)፤ ይቀድሳቸዋል (ሮሜ 15:16)፤ አገልጋዮቹ ምን መስበክ እንዳለባቸው ይነግራቸዋል (1ኛ ቆሮ. 2:13)፤ አገልጋዮቹን

ወደት መሰማራት እንዳለባቸው ይመራቸዋል (የሐዋ. 13:2)፤ መንፈስ ቅዱስ በድካማችን ያግዝናል (ሮሜ 8:26)፤ አማኞች መሄድ ወደሌለባቸው ስፍራዎች እንዳይሄዱ ይከለክላል (የሐዋ. 16:6÷7)።

ለግጦታለል ያህል፥ በሦስት የሰው ልጆች ታሪክ ውስጥ መንፈስ ቅዱስ በሰዎች ዘንድ የሠራባቸው መንገዶች በሦስት ሐረጎች ሊገለጹ ይችላሉ፤ «በላያቸው ወረደ»፥ «አብርክቸው ኖረ»፥ «በውስጣቸው ኖረ»። በብሉይ ኪዳን ዘመን በተመረጡ ሰዎች ላይ ይወርድና ለጥቂት ጊዜያት ይቆይ ነበር (መሳፍንት 14:19)። በወንጌላት ውስጥ ኢየሱስ በአካል ከእነርሱ ጋር ስለነበር መንፈስ ቅዱስም በእርሱ አካል ውስጥ ሆኖ ከእነርሱ ጋር ይኖር ነበር (የሐ. 14:17)፤ ከሐዋርያት ሥራ ምዕራፍ ሁለት አንሥቶ ግን መንፈስ ቅዱስ በእግዚአብሔር ሰዎች ሕይወት ውስጥ እንደሚኖር በቃሉ ተነግሮናል (1ኛ ቆሮ. 6:19)።